[illegible]

Նամակ կամ ու և է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԱԼԱԹԱ, Ղալաթիա, Քարաքէօյ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, Constantinople

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ եւ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղրշ.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստի փուլ կ'ընդունուի, 133 ղրշի փուլը 100 ղրշի համար։
[illegible]

Ծանուցումներու համար պէտք է դիմել [illegible] խմբագրատան։

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՋ ՈՒ ՁԱԽ

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՄԱՍԻՆ

Ինչպէս թերթերը յայտնեցին, Տ. Վահրամ արքեպիսկոպոս Մանկունի այս միջոցին կը պատրաստէ ստուար աշխատասիրութիւն մը՝ նուիրուած հանգուցեալ Գէորգ Դ. Կաթողիկոսին։ Մանկունի Սրբազան որքան իսկ կոչուած է այդ աշխատութեան, որուն մէջ, ժամանակագրական կարգով, կը բովէ Գէորգ Դ.ի Պոլսոյ Պատրիարքութեան, կաթողիկոսական գահակալութեան պարագաները, [illegible] մէջէն, [illegible], վարչական [illegible] մէջ ի գործ դրուած բարեկարգութեանց վրայ, [illegible] Մանկունի Սրբազան մտադիր է իր այդ աշխատասիրութիւնը նուիրել Մայր Աթոռոյ՝ տպագրուելու համար։

Նկատի առնելով Տ. Վահրամ արքեպիսկոպոսի ձեռնհասութիւնն ու փորձառութիւնը այդ մասին, կարելի է միայն գուշակել թէ իր պատրաստած աշխատասիրութիւնը շատ խնամուած գործ մը պիտի ըլլայ, յորմէ բաղդին էջ մը Էջմիածնի միաբանութեան համար ալ քանի մը տարիէ ի վեր երկարօրէն գրելու միայն կը յօժարէր, [illegible] բազմակողմանի պատմառ։ Բանն այսքան ալ կը պատմէ որքան որ Մանկունի Սրբազան այդ աշխատութեան ձեռնարկէ։ Որովհետեւ, Գէորգ Կաթողիկոսի հետ Պոլսէն մեկնած եւ ամբողջ տասնըվեց տարի պաշտօնավարած էր Ն. Ս. Օծութեան քով, հետեւաբար՝ ամէնէն աւելի կոչուած էր այդ աշխատութիւնը գլուխ հանելու։

Սակայն այս աշխատասիրութեան քիչ մը մասին պէտք օգտակար, որովհետեւ Մանկունի Սրբազան զայն կը պատրաստէ գրաբար լեզուով, եւ գրաբարն ալ եր. թալով քանի մը հոգեւորականներու զուարճութեան միայն կը ծառայէ, ուրիշ կը խօսի նոր հասնող սերունդներու։ Այսպիսով, թող գրաբարը շատ գեղեցիկ ու ճոխ լեզու մըն է, բայց ի՞նչ օգուտ որ լեզուները ալ ժամանակին հետ յեղափոխու-թեան կ'ենթարկուին, կը լքուին ու կը մոռցուին. մանաւանդ երբ ոչ մէկ գործնական պէտք կը հաւաքագործուի, ինչպէս եղած է որքէն գրաբարը։

Այսօր գրաբար ալ ոմն՝ աշխարհաբար ծանօթ եղած է եւ ամէն վերջով կը գործածուի ամէն բոլոր ազգայիններու [illegible], լեզուական վիճակ բանաւոր, [illegible] իր ամբողջականութիւնն է որ կը չգրուէր։ Բայց անկէ ի վեր՝ այնքան շատ լքուած եւ զարգացած է, եւ եղէ պէտք ըլլայ [illegible] առաջնորդ զայն գործածելու հետ բազմութեան դիմելու, [illegible] աշխատութիւնը իրեն պէտք մնայ։

Մեր դպրոցներուն մէջ ալ գրաբարի ուսուցումը անտեսուած է, եւ իրաւունք ունին. Այսօր ալ գրաբարը՝ աշխարհաբարի ուսումնասիրութեան լեզուական աղբիւրը ըլլալ, կրկին երկար վրայ կը Թողուի, որովհետեւ գ. որուն ուսուցումէն շատ աւելի կարեւոր եւ անհրաժեշտ առարկաներ, Նոր սերունդ իսկ ինչ են դպրոցական ծրագիրները, եւ կրթութեան գործին այդ կէտն ալ կը մնայ ամէնէն ա-ւելի ուսումնական պէտքերու գոհացում տալու համար առանց մտնելու։ Կ'նայ ըլլալ որ մեր Կ Բանան Մրացին մէջ՝ առօրեական գաղերու այդ հաւանական-թիւնը լաւ ամենամեծ ըլլայ, բայց ինչ որ առայժ է, այն է թէ գրա-բարը այդ դասերուն մէջ չի կը ընկեր, եւ հետեւաբար աւելի Թող կ'երկայ մը հ'առաջանէ, հետեւաբար աւելի կը յա-ջողութիւն մեր յառաջացուած ժամերը։

Մենք ալ ժամերն կրնանք հաւաստել որ եթէ անհատական արդի գրաբարագէտ-ները — որքան ալ մեծ վրայ կը համբաւէն — իրենց լեզուով չպէտք ըլ-լայ, որովհետեւ՝ հասած սերունդները նոյն իսկ կ ամսական, բնաւ ամբողջ չեն ունեցած գրաբարը՝ յարմարելու կենդանի կերպով մը։

Մանկունի Սրբազան արդէօք այս հա-ւանականութիւնը չ'ըմբռնեց մէջէն իր աշխատասիրութիւնը գրաբար պատրաս-տել մտադիր ատեն։ Սրբազանը աշխար հաբարի անգիտակ չէ, ընդհակառակը, հայոյ աշխարհ գրաբարը աւելի լաւ գիտ-ցած ըլլալ։ Բայց արդէօք պատճառ մը չէ որ երկարատեւ տարիներու, գրեթէ առ-ձայն կեանքը մը փառաւորութեան եւ աշ-խատութեան պատմութիւնը եղած գործ մը պատրաստէ ա՛յն առանց լեզուով մը՝ զոր մէկ երկու ակումբ միայն թերեւս ոչ ալ պիտի կարդան։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՆԻՒԹԵՐ

ՊԱՐԿԵՇՏՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՐՋԸ

«Մանկամարդ կիներուն ամփոփած բոլոր յատկութիւններուն մէջ ամէնէն աւելի յարգանք վայելողն է պարկեշտու-թիւնը. երկու սեռը անխտրելու համար ալ ամենալաւ վկայական մը, ծանրագին զարդ մըն է անիկա», ըսած է ամերիկացի իմաստասէր մը։

Արդարեւ, բոլոր իրողութիւն մըն է թէ այն կինը կամ աղջիկը որ չափա-զանց համարձակ է կամ երեսին բաց պատած — ինչպէս ասոր են ըսել —, որչափ ալ սեւով, զարդարած ու բան-գետ ըլլայ՝ մեծ բան մը չարժեր ընկե-րական եւ ընտանեկան շրջանակներու մէջ։

Պարկեշտութիւնը կամ ամօթխածու-թիւնը կնոջ մը ամենագեղեցիկ մէկ հրա-պոյրը, նկարագրին գլխաւոր մէկ տարրն է. ասոր համար կինն առանց կարե-կից ունենալ թէ ո՛րն է ճշմարիտ պար-կեշտութիւնը, բայց չէ ժողովուրդ մը որ յարգանք չընծայէ պարկեշտութեան։

Անոր մասին մէջ է չէ ցանկա՞ր որ իր զաւակը պարկեշտ բնաւորու-թեան մը ունենալով ընկերութեան յար-գանքն ու համակրանքը շահի եւ ազնուա-կան մը հրաշ իր ձուլէ։

Ու ընկեր իրենց հագնուածները վար-ժարան կը ղրկեն՝ որպէս զի կրթութիւն առնեն թէ՛ մտաւորապէս, թէ՛ ֆիզիքա-պէս եւ թէ ամէնէն անհրաժեշտը բա-րոյապէս, ասկայն յաւանաբար չե՞ն ըլլար երբ առանց թէ իրենց զաւակները ո՛չ պարկեշտութեան ունին, ոչ բարոյական եւ ոչ իսկ պէտք եղած կենցաղ կրթու-թիւն, այլ առերեւոյթ ընթացքին մէջ մեծին ամբողջ տոկրող մնացած կը կորսնցնէ մէկ երկու լեզուներու ու մէկ քանի գիտութիւններու մէջ, որոնք ոչ չեն կ'օգնեն, ըլլայ դարձեալ սաղարթներն, ըլլայ ուսումնական կեանքին մէջ, երբ չունին պարկեշտութիւն, խոհեմութիւն եւ համեստութիւն։

Երբ մանկամարդն ուրախ ու ազատ է այն ներքին բնաւորութեան մեր ուշքին ազնիւ պէտք պայմանին այն որուն երբ որոնք անոք կ'ունենան վարժարաններու անհրաժեշտ է։

Ի. իրականին երբ ուսուցիչ կամ վարժուհի մը դասը առնէն դասը առնէն բան կ'ըսէ վարժարանին մէջ — ինչպէս բազմաթիւններէ յարգելի են — աշա-կերտը կամ աւելի ուշադրութեամբ ընկեր մէկը. եթէ բնաւին պարկեշտութիւն մը առնելու ամենայն հոգածութեամբ կարողանալով զայն, պէտք հակի մէջ ի ամբողջակա-թիւն, անպարկեշտութիւն։

Աւելորդ կրթուած աղջիկներ կը հանդիպին՝ որոնց մասին ձեւացուն բ ըն պարկեշտ իրենց անոր բնիկութիւնն է, եւ որոնք ինչպէս պարկեշտ մեր կորսնցուց երկրպագուներէն ու եղբայր ձեռքը խնդրին աղջկան մը՝ որուն ան-ցեալը [illegible] անպարկեշտութեամբ արատաւոր-ուած է, երբ չորս հազար հետ ալ բարո-յականութեամբ։ Առավ ըսել չենք ուզեր թէ մեր աղջիկները անզգայ արարածներ դառնան, սիրելին կեանքի անհաղորդ. բայց անպարկեշտ արարք մըն է երբ աղջիկ մը կը սիրարկէ քանի մը երի-տասարդներու հետ միանգամայն։

Աղջիկներու անպարկեշտութեան մէջ դեր մը կը խաղան նաեւ այդքան իսկ ան-պարկեշտ այլանց տանելիներ, որոնք խիղ ու ամօթ մէկ կողմ նետած՝ չեն քաշուիր պարկեշտ աղջիկները անպատուելէն։ Լաւ գործ մը ըրած չե՞ն ըլլար արդեօք մ ր մեծ մասը, երբ մանկիկները վարժարանէն վարելն, եւ ներկայիս ալ մարդն ինչ ընկերութեան կազմութիւն։ Տղաքներն ալ պէտք չէ թողլ արկնում այդպիսիներուն հետ տեսակցին իրենց զաւակները։

Աղջկան անպարկեշտութեան նշանը դանդաղ մը կայ կը կոչուի ընտանեկան յարկերու մէջ պարզած չար մը օրինակ պատկերներէ. աղջ մը ինչ որ տեսնէ կամ լսէ իր մանր մանկէն՝ հոյն ի գործ կը դնէ նաեւ ինք։ Հետեւաբար մեր ծնողները շատ հոգ տանելու են որ իրենց աղջիկ-կանցն չըլլան անպարկեշտական տեսարան-ներու։ Մեծամայրերն ալ մեծ նշանակու-թիւն ունին մեր աղջկան համար. առանց խօսերու մէջ մնացող մը բնականապէս տնկուած կ'ըլլայ այն ամէն անհատ աղջա-տութեանց՝ որոնք մեծ մայրին այդ խօսե-րուն մէջ կը պատահին։

Պատուախնդիր երիտասարդ մը ան-պարկեշտ աղջկան մը ձեռքը չի խնդրեր ընկերակցութեան, այլ իր հաւ դէպ քաշուելի է բաժ որ կան երիտասարդներ որոնք ազ-ջիկան գործած բոլոր թերութիւններուն աչք գոցելով, առանց աղջկան ընտանե-կան անցեալը նկատի առնելու, կ'երթան ձեռքը կը խնդրեն օրիորդի մը, որովհետեւ գիտեն թէ անոր դրամը կարմիր հինգնոց ոսկին իր ակնը բանած է անոր։

(Շար.)

Շատ մը աղջիկներ երբ գեղեցկու-թեան զուրկ յատկութիւնը կ'ունենան՝ այնչափ գոհ են ամենէն կը դնեն որ իրենց գեղեցկութիւնը մինչեւ մը կ'ըլ-լայ պարկեշտութեան զօրք պատուելու։

Պարկեշտութիւնը տարիքներ չէ. ընդհակառակը ամէնէն պարզ ու կինն է որ գիտէ ամէնէն փխանանք, ամէնէն լաւ ընկերը, ամէնէն աւելի յարգելին ըլլալ։ Աղջիկ մը կեանքի ո՛ր կոյտերուն մէջ ալ գտնուի՝ պարկեշտութեան զօրքը պէտք է որ իր հոգին ամենաթանկագին մէկ զարդը ըլլայ։ Հարսութիւնը եւ ուս-մունքը աղջկան մը համար այնչափ կարե-ւոր չեն կեանքի մէջ յաջողելու համար, որչափ պարկեշտութիւնը։ Նոյնպէս այր-ի համար։

ՔՐՕՍԱՄՐՋԻԿՆԵՐԸ

Պ. Ռոսըլ Փապլթէն յանձնած է օգուտ մը հրատարակելով Ռըվիւ տը Բարի մէջ, խարէութեան [illegible] գրօսաշրջիկներու կողոպտելու Փրանսայի մէջ։ Ահաւասիկ այդ յօդուածին գլխաւոր մասերը.—

Լէթրէէ բառարանը սահմանէ կը ճանաչէ գրօսաշրջիկ բառը. «Անգլիացի մը որ ժամանակաւորութեան պատճառաւ օտար երկիր-ներ կը ճամբորդէ »։ Այս սահմանը ճիշդ չէ ա՛լ հիմա։ Զբօսաշրջիկութիւնը Անգ-լիացիներուն սեփական բան մը չէ ա՛լ։ Բոլոր ազգերու ազատական եւ մի-ջակարգ դասերու սեփական համայքն է անս։ Շատ կարեւոր ճարտարարուեստ մըն է, որ միւս ճարտարարուեստներուն նը-ման արդիւնք ու ապառիկ ունի. ան արդիւնքներն են տեղափոխութեան մի-ջոցները, օթեւանելի եւ հիւրընկալ պանդոկապետները, պանդոկապետները, իսկ ապառիկներն են գրօսաշրջիկները։

Իտալիոյ եւ Զուիցերիոյ մէջ, ուր ա-մէնէն աւելի դրամ կը թափեն գրօսա-շրջիկները, Պ. Անտրէ Պէրթըլօթ հաշ-ւած՝ մէկ միլիառ Փրանք կը հասնի տա-րեկան հասոյթին գումարը։ Հաշուուած է որ միայն Զուիցերիոյ պանդոկապետ-ներ, իրարու վրայ, ամէն տարի կը դա-նեն երկու հարիւր միլիոն Փրանք գու-մար մը։ Անդին է թէ այդ դրամին մեծ մասը դրամանոցներուն մէջ չի մնար։ Մեծ մասը կը վերադառնայ հոն ուրկէ եկած է, գնելու համար Փոլլանտի ձուկը, Անգլիոյ եւ Հանտէրի լաթերը, Պէլճիք վառա-րանները, Փրանսայի, Աւստրիոյ եւ Իտալիոյ գինիները։ Բայց պանդոկապետ-ներու ըրածը շահերէն, ամէն կարգի վաճառորդներ կը պարզեն գրօսաշրջիկին դրամը, ախորժելի երկաթուղի նաւու ըն-կերութիւնները մինչեւ փոքր աղջիկը որ լերան մը մէջ արահետ մը դարձաւ-ծին վրայ կը ծախէ գրօսաշրջիկին, ձեռքը բռնած ծաղկափունջ մը փոխելու։ Եւ ասոնք երկու հարիւր միլիոնէ շատ մեծ ա՛լ կ'ընեն այդ վաճառորդները։

Զուիցերիացիները Փրանսացիներէն ա-ռաջ ըմբռնած են թէ երկրի մը գեղեց-կութիւնը ամէնէն դրամաշորթ մը կը նկատուի, պայմանաւ որ արժեցնել գիտնան երկրին բնական առաւելութիւն-ները։ Զուիցերիացիք կը դարէ առաջ աշխատեցան այդ բանին համար։ Զբօ-սաշրջիկը, որ հո՛ն հաւնը բերելու հետ կը բարեբախտ, Զուիցերիոյ կ'ոտնէ, հոն կը գտնէ պէտք ու հանգիստ օթեւաններ, բայց միշտ հանգստաւէտ, գեղեցիկ եր-կրով, ամէն կողմ եւ ամէն գիւղի վրայ հոտաւէտ պանդոկ համար, լողացած երկիր մը կը դտնէ իր աչքին. կառախումբե-րու եւ չոգենաւերու ժամանակացոյցը շատ լաւ պատրաստուած է, եւ բնութիւնը կարծես կը համակերպի գրօսաշրջիկին քմահաճոյքներուն։ Երբ զբօսաշրջիկը աւելի ընտանեկան հանգիստ ամբողջ եղանակը, աւելի հոն չի կ'ուզէ՝ բայց եթէ ըմ-բռնել միայն այն բազմաթիւ հաստատու-թիւններէն, որոնց գեղեցիկ պարանց մը, լաուն-թէնիս եւ ուրիշ խաղերու համար կազմուած են։

Այս կազմակերպութեան մէջ աւելի բնական ըլլալու գեղեցկութիւնները, Զուիցերիան դարձուցած են ամէնէն ամէն զբօսաշրջիկութեան ժամադրավայրը։ Փրան-սայի մէջ երկար տարի չմտածեցինք մեր գեղեցկութեան ուժերը, Ցրուած են մեր ճանապարհը նոյն ծանօթ հիւրանոցներուն վրայ։

Ցեղայ ծրագիր մը պատրաստուե-ցաւ, որ կրնայ ասոր ամփոփուիլ։ —Պէտք է ակնարկ հանել թէ Փրան-սա լեռներ եւ լիճեր ունի, եւ պատմա-կան յուշարձաններ, յիշատակներու համար ո՛չ մէկ երկիր այնքան ճոխ է։ Կան նաեւ գեղեցկութեամբ գետեր, լեռնէն վրայ պտոյտ կատարելու համար։ Պէտք է ա-ռաւելին թէ Մօբրանի զանազ մըն է, Լիմուզէն՝ օվերնի մը, եւ թէ երկու ա-գրոյն դարաւանդներ կան, Սաւոյ ու

[illegible] Տօրթիոն եւ Էօթէրէլի ատուած Աւանցէլ զոր Փրանսական նախանձները աւելի աւելի հետաքրքրական, քան կը, ինչպէս Թարանի Բուպր. Պիրէնեան Սիր-քը. Օվէրնի երբեմննեա։ Եւ այս ամե-նուն վրայ աւելցուցէք հացէ եւ մը եւ ամենեւ ժէկ ալալու հաւկիթներ։ Բայց հարկ է որ Փրանսական օթէլները բարե-փոխուին, փոփոխական պատնէշներուն մէջ բ բուդացինքն մաքուր, ճամբաներ բազմին լեռներուն եւ տոպինեան՝ ա-ռաջներուն մէջ, վերջապէս Փրանսան պատրաստել, այցելուներ ընդունելու հա-մար։ Աւելի, Փրանսական գիւղերը պէտք է ճշմարտութեան գրօսաշրջիկներու հոսանքին որ ամէն տարի կ'ուղղուի դէպի Իտալիա եւ Զուիցերիա անոնա-ւանդ թէ երկուքն տարէ ի վեր ծախս ալ աւելցած է գրօսաշրջիկներուն թիւը, հոգ դարձնելու ճանապարհներու եւ դիւր. ա հետե կատարելու։

Սէջ երբեք կատարուի այդ ամէնը, օտար մէկ Փրանսա նախընտրելի ժամա-դրավայրը պիտի դառնայ ամբողջ ալ ճաշի զբօսաշրջիկներուն։ Իր կլիման, բնական գեղեցիկ տեսարանները, պատմա-կան դիրքը, ընտիր կերակուրները եւ գինիները, ամէն ինչ նպաստաւոր է գրօսա-շրջիկներուն համար։ Փրանսա մը ապա պէտք օգտուի, ոչ միայն Իտալիայէն, այլ եւ Զուիցերիայէն։ Ճամբորդող մարդիկ իրենց արդէն ընտրել գտած կը վերադառնան ընդհանրապէս։ Անոնք առան-ձնական եւ զեղեցկագործական տա-վայրերը, հոր պէտքն, իրենց իրենց հետ, ազդեցիկ փ տնական բարքերէն։

ԱՓԻՈՆԱՄՈԼՆԵՐԸ

Մարդիկն Արեւելքի մէջ ափիոնը կայ, Արեւմտեան մէջ ալ գործածուի, թէ Եւրոպա չի բաւականանար իր ալ աշ. ել եւ ափիոնն ալ այց եկած է։

Ամէնէն կարեւոր նուագարանական-ներու մէջ ափիոնի ծխարանները կը հաս-տատուին. Փրանսայի մէջ արդէն կը մեծ ափիոնամոլութեան դէմ. բայց շատ թեթեւ կերպով։ Օրէնքի համար, կ'ըսեն թէ Մարսիլիոյ մէջ շատ մտնէն հեռացու-թիւն կը կատարուի ծխարաններուն վրայ։ Ձի բաւեր ասիկա։ Պէտք է ջնջել զա-նոնք։

Հաստատուած է որ ափիոնամոլ մը չի կրնար չորս տարիէն աւելի ապրիլ մինչեւ հաշուով. Առանց չափազանցութեան, հաշ-ւուած է որ Չինաստանի մէջ տարին մէկ միլիոն հոգի կը մեռնի ափիոնամոլութեան պատ-ճառաւ։ Իր հրաշալի քաղաքակրթութեամբ Չինաստան կրնայ առնել այդ կորուստն, առանց մեծապէս աղդուելու։ Բայց Փր-րանսայի համար այդպէս չէ. եթէ այդ-քան զոհ տայ մեկ տարուան մէջ Սանտ թ իր կը փրկուի եղերը։

Հնդկաստանն Ընկերութիւնն է որ ա-մէնէն աւելի մեծ կերպով ափիոնի պատրաստէ. Տեսակ մը մենաշնորհ դար-ձուցած է ափիոնը՝ իր առեւտրական առար-կաներուն համար։ Ամէն կողմ ուժ-տուած է ափիոնի մշակութեան. գրեթէ պարտաւորիչ դարձուցած է ն՝ դիւղ գիւ-ղացիներուն, ամէն կերպ առաւելու-թիւններ եւ կանխավճարներ ընծայելով։

Զմայլելի առնուած այդ միջոցներուն շը-նորհիւ՝ ափիոնի կազմութիւնը Պէնկալէնի, վերին Պիրմանիոյ եւ Աւղի մէջ՝ 1902ին արտադրութեան համար արտադրած է 2,849,955 անգլիական սակի ափիոն, 3,510,301 սակի՝ 1903 ին, 4,054,414 սակի՝ 1904ին։ Ցաւալի յառաջդիմութիւն մըն է ասիկա։ Դուրս անգլիան վրայ արտածուած ափիոնէն առնուած տասրգին, 1904-1905ին եղած է 894,632 անգ. լի-րան չափ։ Այդ ազդեցիկ հասոյթները որքան մանրերու եւ կործանումներու պատճառ կ'ըլլան։

Ալկոլէն աւելի մեծ պատուհաս մըն է ափիոնը, իր ազդեցիկ աղքատութիւնը ընտանիքին դրաւ թեան վրայ՝ գրեթէ յանկա-րծ է։ Բանն այսքան չէ բարեր, այլ ընդ-հանուր կլորգրգռութիւն մը՝ որ խանդա-վառութեամբ կը սկսի եւ զառանցանքով կը վերջանայ։ Ո-զեղին մէջ ուղիղ ընդուն մը առաջ կը բերէ որ արագօրէն կը յանգի պարզառամոլութեան եւ յիմա-րութեան։ Անհերքելի արդարութեամբ մը՝ ափիոնամոլը կը կորսնցնէ իր յիշողութիւ-նը, խելքն ու կամքը։ Զգա-ցը կը դղրդան եւ սրտերը կը դանդաղին ծնրադրին մը պէս։ Մարմինը կարգավորութիւնը կը դանդաղ, դէմքը խոշորնե-րով կը ծածկուի եւ մահուանը ալ տեւ. դանդաղութիւն մը կը տանի։ Սիրտ ու մարմ բոլոր կարողութիւնները կ'անհե-տանան։ Մէկ խօսքով, գունատ արարած մը, հրէշային արժան մը կը դառնայ, ա-ռանց ուժի, առանց կամքի, առանց քա-ղաքացի։ Իր ֆիզիքական խաթարումը աշխարհ նայելի է որքան բարոյական խաթարումը։

Չեն օգուտ է հակառակ, մանաւանդ այդ սաւսկալի Թիւրքութիւններ դէմ. Կըր-թութեան, կրօնի եւ գործունէութեան միջոցաւ կը փորձէ ժողովուրդը զգա-ցնել ափիոնէն։

Ծխողներով, աւելի կարելի ու պայ դարձ, չեն բաւականացած համոզելով դործի բերել ալ կը պատրաստեն, կը հրամայեն։ 1880 ն Հրատարակուած օէնք մը համաձայն, ափիոնամոլներուն հա-մար սահմանուած են այս պատիժները. «Անոնք որ ափիոն կը ծխեն՝ երկու քն հա-րեւ ասոր խարազանելու համար պիտի պատ-ժուին՝ հանդերձ աշխատանքով»։ Ծխա-րաններուն աւելի խստութեամբ կը պատ-ժուին ափիոնի վաճառողները եւ վերջէն աւելի տարի բանտարկութեամբ կը դատապարտ-ւին ափիոնի գործածողները, ծա-խողները, ներածողները, եւ նոյն իսկ ա-նոնք որ չունեւ համար տեղ մը կը տրա-մադրեն ափիոն ծխելու համար։

Այդ օրէնքին ազդեցիկ արդիւնքը առ նկատի որ Ծորոն կրցաւ Չինաս լաւ գործ մը ալ ինչպէս ազգ մը կամառ, իսկ երկրորդ արդիւնքն է Ռուսիոյ վրայ առած փայլուն յաղթութիւնը։

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

ՃԵՐՄԱԿ ՄԱԶԵՐՈՒՆ ԴԷՄ

Ո՛չ եւս ճերմակ մազ։ Աստը ալ կ'ըսը դարձ։ Մարդկային տարիքի յառաջացուած կեան աւելի մէջոց մը երեւան կ'ելլայ, եւ մազերուն գոյնը կը ճերմկի։ Այդ Ռէնօֆէլէն ճառագայթը կը սպան-նէ եղեր մազերը ճերմկեցնող միջոցները. Փրոֆեսէօր Պ. Լուարի կ'ըսէ գիտութեանց Ակադեմիոյ մէջ եղած յայտարարութեան համաձայն։ Ո՛չ ապ. Դտուսդ, ան ապ. Ֆրանսական հրեշէ, ապ. Ռէնօֆէէն է որ այդ երիտասարդացման նորոյթը կը հոգերան, Մէֆիստոֆէլը գիր կատարելով։

Բայց այդ գիւտը յատուկ յառաջդի-մութիւն մըն է։ Զինք կարծեր։ Ճերմակ մազերը գորշն ու ըեղին են կորչ մը դէմքերու, որոնք կրցած են տեսնել միա՛յ նակաւոր տարիքի յառաջացումին։ Տղամարդիկ կան որոնք ալ աւելի հրա-պուրիչ կը դառնան ճերմկի մը։ Ճեր-մակ մազերն ու այդ չրջանակներուն դէմք կը կատարէն ճիշդէ։ Մանկամարդ կիներ ճերմակ փոշի կը ցանեն երեսին, որպէս զի բարարոտ թող գեղեցկութեան շնորհ մը առանձն լինին դէմքերը։ Անեւ-րոն չեն ատոնք։ ԺԸ. դարու սիրելի նկարը ասոր ունի իր հոգեռուութեան համար մեծն վարդ գոյն տակերու ա-ռնէթէր ճերմակ գլուխ մը դրած ըլլալուն։

Բուլթէներն բժշկական գործ մը կը առնէ մազերը ճերմկեցնելով. զոյն որ անոնք կը մեռցնեն խուզումները եւ ձեւն ալ կը ծածկեն տեսներէն, մինչ խորանոյ մազերը կը տեւառանեն դէմքի կնճիռներուն եւ խորշումներուն վրայ։

Սէբաստիան Լըֆայէթի համար գա-ւառ է. «Միակ մարդն է որ իր այդ տարիքին մէջ կարող է սիւ սիրին յայտա-րարութիւն մը ընելու մանկամարդ կնոջ մը՝ առանց ծաղրելի ըլլալու» կարելի է նաեւ այդ կնոջ մը մեծարանք ուղղել՝ իր ճերմակ մազերուն համար, բայց մարդ չի կրնար խորատէ մը գեղ ունեցող կնոջ մը մեծարանքի խօսքեր ուղղել, առանց հեգնութեան եւ չարամտութեան դնելու իր խօսքերուն մէջ։

Բրոֆեսէօր Պաշարի գտած հրաշքը յառաջդիմութիւն մը չէ բնաւ։ Ճերմակ մազերը ներկելէ աւելի կ'արժէ առաւ-ելութիւն։ Շատ հանգ՝ ա՛ն է որ Ռէնօֆէ-լէնեան ճառագայթի դիմացներ ընդհա-ւոր պէտք ըլլան, ուղիղ ներէն ձեռք բե-րել իրենց նախկին ճերմակ մազերն ու մօրուքը։

Բարիզցի մտքաւոր այլ ինչ-ի ալ բարբառ մը, Ռոմէյն Օրիէ, պատա-հիներու վրայ արուեստի հրատարակութեան մը ըներկել անկէ դարձ, ըսած է. «Պէտք չէ ըսել ալ եւս»։ Հաստատ-ուած է թէ բարիզեան ընկերութիւնը շատ կ'ազդուէր, այն ատենէն ի վեր՝ երբ կիները կը յամառին չծերանալ, անփա-ռ ըլլալով թէ ի՛նչ բերկրութիւն եւ առաւելութիւն կայ այդ բանին մէջ։ Ի՛ նոր ճերմակ մազերու նկարագրութ-ուսու թեան Ռոմէյն Օրիէ արդէն պէտք նկատեր, եթէ երկու կենդանի ըլլար։

Ինչ որ ալ ըլլէ եւ ինչ որ ալ ըսէ Բրոֆեսէօր Պաշար, խորհած գեղեցիկ ճերմակած մազ կը վայլէ, ինչպէս կ'ըսէ ան երգը. «Կնոջ մանկամարդ, — Պէտք է երթի երիտասարդ»։

Մինչ որ, ամէն ոք կը շանդուր դառնելի եղած նոր գիւտով. սարգաւորները՝ ո-րովհետեւ յառաջացած է իրենց տարիքը, երիտասարդները՝ որովհետեւ միեւնոյն

վիճակին պիտի ենթարկուին։ Բոլորովին ծաղկած ներք մէջին չեն ենթաց դարերը։ Առանց չկայ են. Այն ատեն միայն պի-տի չունենք գուժերէն Իւէզ Թէյեան ճառա-գայթներու գործած հրաշքներուն, երբ իրենց լերկ գագաթներուն վրայ մազեր բուսնին երկարատեւութեամբ։

Արտաքին Լուրեր

ԶԻՆԱԹԱՓՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Անգլիոյ մէջ — Պատերազմական նախա-րարին յայտարարութիւնը. — Ֆրանսա. — Գերմանիա։

Փրանսական թերթ մը պարզած է ամ-բողջ զինաթափման խնդրոյն վրայ խօսե-լով կ'ըսէ.

«Անգլիոյ պատերազմական նախարար Պ. Հէլտէյն, բանակին վերակազմութեանց վերաբերեալ իր ծրագրին մէջ, յայտարա-րեց թէ Մեծն-Բրիտանիա պէտք է օրի-նակը տայ սպառազինութեանց զեղչման. Միայն Պ. Հէլտէյնի զեղջման կերպով բանակին դերին համար, որ ամէնէն ա-ռաջ գաղթային բանակ մը պէտք է ըլլայ — քանի որ Մեծն-Բրիտանիոյ երկ-րին պաշտպանը նաւատորմիղն է — այդ զեղչը 23,000 հոգի կ'ըլլայ։ Այդ միջոցը աւելի աննշան է, քան թէ իրական, վասն զի աւելի հանդարտ յայտարա-րութիւն մըն է, քան թէ գործնական բան մը։ Պ. Հէլտէյն մտադիր հաղոր-դութիւն մը ըրաւ ասոր ճշգելու համար թէ կարելի է բաղդատութիւն մը ընել Անգլիոյ բանակին եւ ցամաքային Եւրոպայի բանակներուն միջեւ, օրինակի համար Գերմանիոյ եւ Ֆրանսայի։ Նոյն անոնց ալ սպառազինութիւնները չէնք-չեն, Անգլիոյ բանակին զեղչումը օրինակ մը չէ կրնար ըլլալ միւս երկիրներուն համար։ Նաւատորմը, սակայն, զոր երբ-բեք չէ բաղդատել, զեղչուած է. բնաւ Անդրլանին նման խոր վստահութեամբ կը պաշտպանուի սեփական նաւատորմին այն գերազանցութեան զոր Մեծն-Բրիտանիա պէտք է ունենայ։ Եւ ոչ մէկ Անգլիա-ցի չ'ըլլայ Պ. Սթէտ կամ Պ. Քէյր Հէր-տի, հաւանէն պէտք անոնք պահանջել նա-ւատորմին զեղչումը, եւ որովհետեւ անհրաժեշտ է թէ անգլիական նաւա-տորմը ամէն կողմէն պէտք եղած գե-րութիւնը ունենայ, թէեւ զատուելով ամեն մեզքանելու ամէնէն զօրաւոր նաւատորմին երկու տէրութեանց ամբողջ նաւատորմին դէմ, ուստի սակայն կ'աւելցուի բրի-տանական նաւատորմը։ Ինչպէս կ'երեւայ, ո՛չ միայն զինաթափութիւնը հեռու է, այլ նաեւ զինուորական ծախքերու թե-թեւացումը։ Փրանսայի մէջ նախարարա-կան յայտարարութիւնը, որ նոր Սրբազ-ժողովին բացմանը պահուն տեղի ունե-ցաւ, կ'ըսէր. — «Փրանսա կը յուսայ որ իրեն պէս ուրիշ Թէլէներն ալ միշտ աւելի պէտք յարգին խաղաղութիւնը յարգելով վրայ հիմնուած լաւանումներուն, նաեւ կը մաղթէ որ անհրաժեշտական կարծիքը այդ միջոցով յառաջդիմութիւնը ձեռք բերէ եր-կրորդութեան ընդհ. կարելի եղած զինուորական ծախքերու թեթեւցումը դր. Լա Հէյի մէջ ներկայացուցիչ ունե-ցող Պետութիւններուն մէջ մեծագոյն բաղձալի սոյն ատեն՝ մարդկութեան նպաստակը եւ բարոյական բարեկեցութեան բարգաւա-ճումին համար»։ Իրբեւ պարբերութեան շատ լաւ է, թէեւ քիչ մը երկար եւ դժուար. զանազան ձեւակերպ կողմնորոշ մը ունի, առկայն խաղաղ ալ զօրձնական բան մը չէ պարունակեր. առաջադ կ'ըլ-լայ սայդ հայ զինուորական ծախքերը թեթեւցնել մը կարելի է ըլլալ, ինչ որ ամփոփոխ սպառազինութեան մեզ կը կը է։ Հակառակ այդ բոլոր յայտարարութեանց, բան մը չէ փո-խուիր։ Ընդհակառակը, ամէն տարի ա-ւելի կ'աշխատուի — բանակներուն թիւը մեծցնելով մի-ով — աղմկային երե-զէններու կազմութեան եւ վերաօրդա-դութեանց։ Փրանսայի մէջ ալ կը նկատուի պատերազմական նախկին նա-խարար Անտրէ զօրավարին առաջները, որոնք եթէ չօրաւոր գնելուն, որ մէ կար անհրաժեշտ հասնելու պէտք ունի-յին։ Գերմանիոյ մէջ բնաւ բան մը չէ աւելցաւ զինուորական ծախքերուն այդ խօսքին վրայ, ընդհակառակն ա-մէն կերպով կ'աշխատուի զինուորական զօրութեանց յաւելման, եւ Ռայխսթակ-գին ծրագիր մը պիտի մատուցուի՝ ա-ռաջ բանակին թիւը մեծապէս աւել-ցնելու համար։ Արդէն ծանուցեալ է թէ ծրագիրներ պատրաստուած են՝ հե-ծելազօրքերու, թնդանօթաձիգներու եւ ամրոցներու զինուորներու մասին նոր կազ-մակերպութեանց համար. Նմանապէս ալ Գերմանիոյ ընդհանուր պաշտօնական կը կը պահանջէ հետեւակներու թիւը աւել-ցնել երեսուն երեք նոր վաշտեր կազ-մակերպելով, որոնք 1897ին կազմուած եւ երկաթուղային վագոնէ բաղկացած զօրագունդերուն վրայ մէյմէկ վագոն ալ պիտի աւելցնեն։ Հիմա, նկատառութեան առնելով [illegible] վագոնը, Գերմանիա իր 216 վագոններուն վրայ երկրորդ ալ պիտի աւելցնէ։ Հաստատուած է թէ երրորդ վագոնը բազմաթիւ է, որ շատ մեծաքանակ է մարդոց եւ հեռաւոր զօրքերու մէջ, երկու ամենայն հետեւանքներ ունենալ երկաթուղային սահմանագլուխին նոր զօրագունդերուն համար եւ թէ հարկ է շուտով ալ անոնց պէտք ունեցած վագոնը։ Այդ պարագան ալ պէտք կատարուի ընդհանուր սպայակոյտին ընդունած այն սկզբունքին համաձայն թէ նոյն սահմանագլուխին վրայ ամէն տեսակ զօրաբաժինք հեռագրութեան տանն ալ պատերազմական վիճակի մէջ պէտք է դնել։ Սահմանագլուխի զօրագունդերէն զատ, հետեւակներու խմբաբանակը հեծելազօրին ամէնէն քիչ պէտք է մէկ վագոն ունենայ եւ խմբաբանակը զօրաբաժին ալ առանձին հեռագրութեան տանն։ Նկատուած անհրաժեշտ է պատերազմի տանը մարդոցներ եւ ապրանքներ կառքերը, եթէ երկաթուղիները զօրագունդի մէջ մէյմէկ վագոն պակաս ըլլայ։ Զինուորական երկու տարուան ծառայութիւնը անհրաժեշտ կ'ընէ ամէն բանակին համար նոր կազմակերպութիւն մը հեռագրութեան տանն համար։ Պէտք է որ բոլոր զինուորները, երկրորդ տարին սկսած, մարզուին պատերազմական տանն մէջ, որով զօրքերը պէտք է բազմաթիւ ըլլան։ Ասոր համար ալ երկու մէկերներ կան։ Երկաթուղային զօրագունդերու մէջ պետք ունի երրորդ վագոնը կազմել եւ հեռագրութեան տանն զինուորներուն թիւը աւելցնել։ Եւր գործադրութիւն կատարուի, երկու վագոնով զօրագունդերը, 1897ին կազմուած, 1860 զինուորներու պէտք ունին, իսկ երեք վագոնով զօրագունդերը 1290 հոգի՝ պատերազմական վիճակի մէջ մտնելու համար։ Գերմանիոյ զինուորական իշխանութիւնները բոլոր այդ նկատումներով, մանրամասն ծրագիր մը մտածած են՝ 1897ին կազմուած զօրագունդերուն երեք վագոնը ամբողջացնելու համար։ Այդ գործողութիւնը շուտով պիտի ըլլայ տրուած եւ երկաթուղային անհրաժեշտութիւններու զօրագունդերուն համար, վասն զի առանց հեռագրութեան տանն ալ պէտք է պատերազմի ժամանակի թիւը ունենալ, զէթ պաշտպանելու սահմանագլուխին վրայ մեծաւ կազմակերպեալ ձեռագործն պաշտպանութեան։ Գերման հետեւակները ունին 615 վագոն. 472՝ Պրուսիոյ, 45՝ Սաքսոնիոյ, 28՝ Վիւրթեմպերկի եւ 70՝ Պավիէրայի։ Առաջիկայ տարիներուն պիտի հաւանին երկաթուղային նոր վագոններ, որոնց 26ը՝ Պրուսիոյ, 3ը՝ Սաքսոնիոյ, 2ը՝ Վիւրթեմպերկի եւ 2ը՝ Պավիէրայի։ Բանակին ընդհանուր վերակազմութեան համար հարկ եւ 2000 սպայ, 300 բժիշկ, 200 մատակարարութեան սպայ, 70,000 զինուոր եւ ենթասպայ, եւ 50-60,000 ձի։ Այդ աւելի զինուորներ նոր վագոնը, զօրանոց շինութիւն, ձիու գնում եւայլն, 320 միլիոն մարք պիտի հանէ՝ անմիջապէս ծախսուելիք, իսկ 93 միլիոն՝ տարեկան ծախքերուն համար։

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ

Նիստեր. — Սպառազինութեանց սահմանափակում ը — Բանախօսութիւններ։

Խորհրդարանական Համաժողովին Ժընեւի օրուան նիստին մէջ Պ. տ'Էսթուրնէլ տը Գոնսթան սպառազինութեանց սահմանափակման վրայ տեղեկագիր մը կարդաց, որուն ամփոփումն է հետեւեալը.

«Սպառազինական ծախքերու աճումը կ'ընդհարի յառաջդէմ քաղաքակրթութեանց, մանաւանդ Ֆրանսայի մէջ արդիւնաբերական խաղաղարարութեանց՝ ամէն տեղ աւելի։ Այդ խաղաղարարութիւնները հրամ չունին։ Բոլոր երկիրներու պէտ Ֆրանսայի չափ ալ կը պահանջէ սահմանափակել զայն քորդանող եւ արդիւնաբերող ծախքերը։ Այդ սահմանափակումը բնաւ առնչութիւն չունի զինաթափութեան գաղափարին հետ. բոլոր երկիրներու մէջ ուղիղ պաշտպանութիւնը պիտի չվտանգուի, այլ պիտի զօրանայ։ Բոլոր Պետութիւնք չունին կը պահանջէ կրնալ ըսել այդ սահմանափակումը եւ ամէնքն ալ արդէն հաւանած են այդ չափը։ Զինաթափութեան առաջարկութիւնը նախ Ռուսիոյ կայսր 1898ին՝ Լա Հէյի Դեսպանախորհուրդը գումարել տուաւ. յետոյ Անգլիա՝ 1899ին, 1903ին, 1905ին եւ 1906ին, Իտալիա՝ անգամ յաւէտ ամէն եւ ապա Ֆրանսա։ Սպառազինութեանց սահմանափակման դէմ երկու տարրը մէջ կը բերուի Մ. Նահանգաց եւ զինուորական ծախքերուն ընդհանրանալ, հաշտարար պատերազմական նախադրութեան եւ Գ. Ռուզվելթի արդէն յայտարարութեանց։ Կը մտածուի թէ Մ. Նահանգները այդ յանձնառութիւնը կը կատարեն Եւրոպայի օրինակին հետեւելով, եւ թէ Մ. Նահանգները իրենց տարածութեան եւ բնակիչներու թիւին հետ բաղդատմամբ, իրենց զօրութիւնը յափշտակել ալ անկարելի չեն, ընդհանրապէս։ Անոնց ծախքերը, իրենց պատասխանատուութեանց հետ համեմատելով, աւելի նուազ շատցած են, բայց այդ պարագան անոնց բնական առաւելութիւնը ցոյց կու տայ դիւանագիտութեան համար։ Նորածագ երկիր մը մէջ ամէն ձեռք պէտք է որ գործադրուի. զի թէ պատմադրելի մարդ չկայ, ծառայութիւն կամ բանակին համար. պէտք է շատ առաջ թողուլ փոփոխել։ Անկէ դառնալ կ'ուզենք Մ. Նահանգաց մէջ ծախ-

քերու յաւելման կարեւորութիւնը։ Այդ յաւելումները պէտք է սահմանափակման «Պէղ»ին դարձնել տեսակէտով, եւ ոչ թէ անոր դէմ. անոնց յայտ կուտան թէ Մ. Նահանգները շատ մը չափերէն արտաքին կազմ մը ըրած՝ Եւրոպայի ընթացքին հետեւելու համար։ Գերմանիա լաւ ըներ՝ ոչխանդելով մրցելու Մ. Նահանգաց հետ՝ մեծ նաւատորմ մը ունենալու համար. այդ կերպով իր ցամաքային եւ ծովային ուժերը կը բաժնէ, որով պատերազմին կերպով իր Լոնտոնը կը կրկնապատկէ, վասն զի Մ. Նահանգները հակառակ անհաւասարելի պիտի ըլլան, մինչդեռ Եւրոպա, բաժնուած, դաշնակցած խմբաւորումներէ պիտի վախնայ։ Ուրեմն Եւրոպայի զօրքը իր ուժերը կը վատնէ, իր զինուորական թիւերը ամէն կողմէ ծառայութիւններ եւ դժգոհութիւններ առաջ պիտի բերէ, մինչդեռ հաշտութեան եւ սահմանափակման քաղաքականութիւն մը իր միջոցները տրամադրելի պիտի ընէ. նաեւ միջազգային լաւ յարաբերութիւններ առաջ պիտի բերէ՝ փոխադարձ զիջողութիւններու շնորհիւ։ Եթէ Եւրոպա իր շահը նկատողութեան չառնէ, անհետութիւնը անխուսափելի է.»

— Խորհրդարանական համաժողովը, սպառազինութեանց սահմանափակման նկատմամբ կառավարութեան վիճարանութեանց մէջ մտադրութեամբ հաւանութիւն յայտնեց Պ. տ'Էսթուրնէլ տը Գոնսթանի տեղեկագրին։ Համաժողովը որոշեց այդ տեղեկագիրը տպագրել, թարգմանել եւ բաշխել բոլոր երկիրներու։ Երեք շաբթէ իվեր այն վիճարանութիւնները չա բաւականացուցին։ Հնդկաստ խօսքեր Ֆրանսայի եւ Իտալիոյ նկատողութեան յանձ. Նախագահներուն տեղեկագրերը, ինչպէս նաեւ Մ. Նահանգաց կողմէ Պ. Պրաուն եւ Պելճիքայի կողմէ Պէրնաէրթ. միաձայնութեամբ գերման եւ անգլիական պատուիրակներու մը Համաժողովը նաեւ չորրորդ հարցը վիճարանութիւններ Գարւէմի մէջ գումարուած վերջին համաժողովին կողմէ ընդունուած յանձնած ըլլալին առաջարկին վրայ՝ իրաւարարութեան դաշնադրութեան համար տիպար ծրագիր մը պատրաստելու համաձայնութեան մասին Ամերիկեան պատուիրակ Պ. Փոն Բէէնէր ծանոյց թէ պատրաստ է համաձայն-վին նախագահել այն ծրագրի մը.

«Պատմադրելի կազմերուն մէջեն երբ այն առաջ ընդհանրացնելու նպատակով մը ամէն գործի իրաւարարութեան նիւթ յանցանելու համաձայնութեան գերեզմանութիւն, այդ ելլալու կազմերը քննադատութեանց պէտք չդնէին, մինչեւ որ դատ դատ կամ երկուքը միասին, դատաւորին համաձայն, միջնորդային մէջէն յառաջ գալու մը կազմութիւնը չըլլալով, եւ կամ մէջ կամ մէջէ աւելի ազգութեանց մէջ նոյնութիւն։ Եթէ հարկ դառնայ, երկիր պիտի ըլլայ միջազգային վճռական ատեան կազմակերպութեան համար, Լա Հէյի պատմադրութեան 8 դ. յօդուածին տրամադրութեանց համաձայն։»

Համաժողովին նիստը բացուեցաւ, նախագահ ծառայող ծերակուտական ոյժերով բանի Պ. Թոթէշտարիի ժամանումով։ Պ. Պ. Ֆաւլէր, Ֆիւքսիրիտ Բարէ, Պրոպերկէր եւ Տէյաի խորհրդարանական Անգլիոյ դիւանական տեղով ընդունուեցան։

ՏԱԵՐԱԳՈՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ

Տնտեսական կացութիւնը. — Արտածում ներածումներ. — Տնտեսական տեղեկութիւններ։

Չինաց վերջին քաղաքականութիւնները երբ ռուսաճապոնեանին, պիտի տեսնուի թէ տը անդամանը մը չափ ծանր էր ներածում ներքին։ 1903ին, երբ ռուս. ճապոնեական պատերազմը նախ բերաւ անընդունելի միութեանց դէպ դրամի թիւն չունէին, Չինաց ներածումները էին 1025 միլիոն ֆր. եւ արտածումները 782 միլիոն։ 1904ին եւ 1905ին, պատերազմին տարիները, այդ արտադրութիւնը աւելի մեծ է։ Եթէ հաշուի առնուի 150 միլիոն ֆր. ապրանքներ որ արտ-քին փոխադրութեանց ներածումներու եւ հաշտութեանց համար, 1903ին Չին 1175 միլիոն ֆր. վճարած է օտարներուն, ստացած 782 միլիոն ֆր. մինչդեռ ստանալով։ Ընդունելով նոյն իսկ թէ տարածման վիճակագրութեան մէջ ներածումներէն նուազ ճիշդ ըլլան, իսկ որ ամէն տեղ կրնայ պատահիլ, սա յայտնի կ'ըլլայ թէ օտար երկիրներու հետ ծանր գործառնութիւններու զատ հաշուելները տարբեր արժէք մը կ'ունենային, արդ՝ հաշուելով այն տարեկան գումարները, զոր Չին ամէն տարի վճարել պարտական է հաւանաբար օտարներուն։ Այսպէս կ'երեւի թէ այդ ազդը մը մեծ մասամբ պէտք է փնտռել օտար երկիրներ ալ պաշտօնեաներուն գործառնութեան օտարականներու մէջ։ Նաեւ այն շահերուն մէջ զորս չինացի վաճառականները կ'ընեն՝ արտագաղթելով Ամերիկայի եւ Անգլիական գաղութներու քովն Մալայական կղզեաց մինչեւ Վլատիվոսթոք. հոլանտական գաղթականներն ալ անցնելով։ 1904ին վերջերս չինական մաքսային վարչութիւնը, որ այդ խնդրով կը զբաղի, անկարելի կը նկատէ թէ չինական գործառնութիւններու օտարականներու մէջ մասնակցած թիւը վերածելու Չինաց արտածումին աւելի ներածումը։ Այդ վարչութիւնը կ'ուզէ պատերազմական վիճակագրութեան մը նշանակելով, 1903ին Չին 1400 միլիոն ֆր. հաստատուած է։ Հաշուեցին այդ տարբերութիւնը, որով Չին կրնայ կարող նոյն կերպ հատուցած մը, ներածումները կը բաղդատուի.—Ամբողջ գումարը եւ պատերազմական գումարը եւ գրաւ՝ 887,900,000 ֆր., զանազան հասոյթներ՝ 271,500,000 տարին երկիրներ շահերուն 2 Նահանգներու պատերազմական արդիւնքն՝ 245,250,000, ընդամէնը 1400 միլիոն։ Այդ թուականներէն է վերը Չինացիներուն գէշի թոշնի-ամայ կաղթուոց ամենչափ 25 միլիոն կ'աւելցնէ այդ գումարին վրայ. եթէ քիչ մը աւելի լաւ կերպով հաշուուի, հաւանաբար ինքն նախկին գումարներու գաղթականներուն Չինաստանի հասոյթներուն վրայ կ'աւելցնէ 375 միլիոն ֆր. գումար մը։ Օտար երկիրներու մէջ ապրող Չինացիներու թիւն գալով, շատ դժուար է ճիշդ հաշուել մը ընել։ Դարերէ ի վեր, նոյն իսկ չափը նեղեալ գիտենք գիտեն առաջ։ Չինացիները կ'ըլլան մեծ թիւով ապրելով օտար երկիրներ. խիստ բազմաթիւ Չինացիներ, Հնդկաչին, Սիամ, Մալաքքա եւ Սանտ կղզիները կ'արթուին արդիւնաբերելու։ Անկէ ի վեր, աշխատաւորութեան պահանջումը զբաղեցնելու համար հաստատուած գործաւորները խուժելու մինչեւ հարաւային Ափրիկէ կ'երթան։ Գաղթումի այդ հոսանքը աւելի մեծ պիտի ըլլար, եթէ Մ. Նահանգաց, Քանատայի եւ Աւստրալիոյ նման երկիրներ, ուր աշխատաւորական գործաւորներ կան, այդ գաղթումին դէմ արգելքներ յօրինած չըլլային։ Հիմա հաւանական է որ չինացի գաղթական ներքեւ աւանդական երկրին մէջ՝ ալ նոյնը միայն Հնդկաչինու, Սիամի, Փիլիփփինեաց եւ Հոլանտական գաղթավայրերու մէջ չորս-հինգ միլիոն չափ Չինացիներ կան։ Քանատայի, Աւստրալիոյ, Մ. Նահանգաց եւ Հաւայիի մէջ 1900ին 157,000 Չինացիներ կային. նաեւ 50,000ի չափ ալ Ճաբոն եւ ասիական Ռուսիոյ մէջ։ Այդ բոլոր գաղթականները մեծապէս խնայող են եւ ամէն տարի իրենց ստացածին մեծ մասը իրենց երկիրը կը ղրկեն։ Այդ պարագան կը կազմէ սրտառութեան ազդիկ մը, որով, զէթ մասամբ, կը բացատրուի Չինաց արտածման եւ ներածման միջեւ եղած մեծ տարբերութիւնը։

— Ճաբոնի արտաքրոյթեան նոր պաշտօնեաները յաջորդիչին հին սով բարեկամ, ուրիշ վերջանւելով։ Լորտ Ռիփընսը, որ Քանատայի իշխանին հետ Ճաբոն գ'աց' հաւատարմ Թոքիոյ թղթակցին հարցման Մ. բարեկամ պաշտօնեայ Միքատոյին յանձնելու, փոյթ գիտէ մը հաւատարմ է, ուր կ'ըսէ թէ Միքատոն մէկ քանի տարի առաջ Պ. Նոտզօտեյի Եւրոպա դրկեր է պարունակներ մէջ արտաքրոյթեանց պաշտօնեաները ասոր մասնակցելու։ Ճաբոնի կայսրը նախաձեռնութեամբ է Պերլինի մէջ զբաղման, որ հիմա կէս տարի կը կերպարի Բ. թէյի արժանիքին մէջ։

ՀԱՄԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԸ

Բացման նիստ. — Դիւանի կազմութիւն. — Տնօրհակալութեան ուղերձ։

Համամերիկեան Համաժողովը, անցեալ կիւրակէ օր իր առաջին նիստը գումարեց Ռիօ-տը-Ժանէյրոյի մէջ։ Անհրաժեշտ բոլոր հանրապետութեանց պատուիրակները ներկայ էին, բացի Վէնէզուէլլայէ, Հայիթիէ եւ Սէն-Տոմինկոյէ։ Պրազիլիոյ արտաքին գործոց նախարար Պարոն տը Ռիօ-Պրանքօ իր ճառով բացաւ նիստը, բարի գալուստ մաղթելով պատուիրակներուն։ Ապա Համաժողովը իր նախագահ ընտրեց Պրազիլիոյ դեսպանը. Պ. Նապուքօ, եւ իր հրատարակ աշխատութիւնները սկսաւ։ Ուղիղ ֆէրին պրազի-լեան դեսպան ընտրած Ներքին Նախարարին։ Առաջին նիստին մէջ ողջունուած Մ. Նահանգաց եւ Մեքսիքոյի պատուիրակները, իրենց բարերարութեան հաւատալով՝ թէ համաժողովին նպատակը հաշտութիւնը, Համաժողովին նախագահի ամբողջ Ամերիկայի բարեկարգութեան, Հանրապետութեան եւ Սօլ-Լորտի միջեւ Համաժողովին ղրկեց երախտագիտական հեռագիր մը։

ՉԻՆ

Ռուսերէն վճարած տուգանքը — Մեծ սատանը խնդիր. — Անգլիոյ առաջարկը։

Չինական կառավարութեան կողմէ ռուսերէն վճարելու տուգանք 7,500,000 ռուպլի է հաւանաբար. Պեքինի գումար մը վճարել Չինացիներուն, Նիւ-Չուանգի տուգանքը, Վլատիվոսթոքի մէջ։ Չինաց կառավարութեան պնդումներու համար առաջարկութիւններ պատմուած է Չինաց. 1. Չին յանձն կ'առնէ պաշտպանել 1899ի համաձայնագրին յօդուածները. 2 Ամոյ Չինաց մաքսատան ընդունելութեան մասին ֆ. եւայլն. 3 Մաքսատանց մէջ գործածուած ստորագրեալ Տուգանքը չպիտի փոխուի մինչեւ 1948 ». Բին իրենք ալ ճանաչած են։

ՎԱՏԻԿԱՆ

Լէոն ԺԳ.ի մահուան փոխադրութիւնը. — Վատիկանի եւ Հռոմի կառավարութեան յարաբերութիւնները։

Հռոմէն կ'ըսեն թէ հաւանական է Լէոն ԺԳ.ի մարմինը փոխադրուի Ս. Պետրոսի եկեղեցին Սէն-ժան-տը-Լաթրան եկեղեցին պիտի փոխադրուի, ուր շիրիմ մը պատրաստուած է. Վատիկանը խորհած էր որ կառավարութեան արգելքներու դէմ զգուշանալ գիշերը փոխադրել։ Վատիկանի արդէն ըրած հաւանուած փափառութիւնը։ Հռոմի քաղաքապետը պատասխանեց թէ կառավարութեան արգելքը գտնուելէ ետք վարկաբեկիչ պիտի չըլլայ, եւ թէ փոխադրութիւնը գիշերով կատարուելու պիտի հանդիսաւորութեամբ. Ակնարկ է վեր հանել այս խնդրին կարեւորութիւնը, որ բացայայտ կերպով մէջ է Վատիկանի եւ Հռոմի կառավարութեանց բարւոք յարաբերութիւններուն։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՊԷԼՃԻՔԱ

Աշխարհագրութեան գերմաներէն դասագիրք մը. — Պելճիքա ուրկէ կը վիրաւորուի։

Թանեւ Պէլճիքայի Թերթերը կը գրեն թէ Կայզեր մը Հիւս մէջ խիստ կիրը հետեւող կերպով կը խօսի Պէլճիքայի մէջ համագերմանութեան խնդրին վրայ, հայացքով առնէ է վեր յուզուած։ «Գիրքը որ ձեր ալ աչքին առջեւ դնել յարմարենք, որոնց համաձայնութեան այս օրեր դասաւանդ չընել ետ կը մէկ մը առնէ։ Այս խորհրդ ոգիան անհետի պատասխան կը մէկ էր, ի պէտս գիրքը վարժարաններու։ Հեղինակն է տոքթ. Տանիէլ եւ 232րդ տպագրութեան արտադրած է, ամէնեցուն ալ պատասխանած պատմանականութեան։ Այդ գրքին մէջ կը կարդանք. «Գերմանիա, Եւրոպայի կեդրոնը, 850,000 քառակուսի տարածութիւն մը կը գրաւէ։ Իր շուրջը կը գտնուին գերմանական Աւստրիան, Լիւքսէմպուրկը, Զուիցերիա, Պէլճիքա, Լիւքսէմպուրկ, Հոլանտա երկիրները որոնց մէջէն դարեր առաջ անջատուած են միասնութեան պետութեան (էջ 172)» Աւելի հեռուն, «Ազգաց գերման փոքր պետութիւններ», խորագրին տակ կը կարդանք. «Զուիցերիա, Լիւքսէմպուրկ, Պէլճիքա, Հոլանտա, Լիւքսէմպուրկ, այս հինգ պետութիւնները ամբողջութեամբ կամ մասամբ բնակուած են Գերմաններով. ժամանակին հետ անոնք բաժնուած են Գերմանիայէն. առանց կը պատկանէին մինչեւ այսօր (էջ 225). Աւելի անդին, էջ 218 «Գերմանական պետութիւններ» խորագրին ներքեւ Պէլճիքա ալ նշանակուած է։ Դիտելի է որ այս դասագիրքը ո՛չ միայն Գերմանիոյ, այլեւ Պէլճիքայ հասարակական գերման վարժարաններուն մէջ գործածուած է։

ՄԱՅՐԱԿԱՆ ԴԻՒՑԱԶՆՈՒԹԻՒՆ

Հրդեհի սկզբնաւորութիւն մը. — Մօր մը դիւցազնական ճիգը՝ ազատելու համար իր զաւակը։

Մոնթիւմորդ մայր մը՝ Տիկին Բուզցալէն, որ Բարիզի մէջ տուն մը կ'ընդերդրդարէ կը բնակի, անհասկացողի արկածովութեան մը զոհ եղաւ, իր զաւակը ազատելու համար։ Այցելուաց լամբարը մը դիպելով հրդեհ ծագած էր սենեակին մէջ եւ բոցերը արագօրէն կը ծաւալէին, բռնկելով աղուոր օթոցներն վարագոյրները։ Մայրը մոյնը գիտցաւ եւ դէպի փողոց ազդարարեց։ Բայց շատ ուշ էր արդէն։ Հրդեհը գալուած էր ծառերուն։ Անյոյսը, մանկամարդ մէկը պատուհաններէն վրայ հասաւ, եւ դ ուղեւոր միջոց գտնելով մէջ, ազատելու յամառելով չէր կրցած ճողոպրել ընկղմած տղեկը մը վրայէն, որ դիտելով ծածկուած էր։ Ծախքերը ծովան, կանչեց ազուեն, ուշքը վեր բարձրացուցած, գլխը պատուհանէն զբրիր. ամէն վայրկեան անբիծուց ձեռքէն մանուկը մը վառեցին։ Փողոցին մէջ անցորդներ, գրաւչներ հաւաքուած էին եւ կը դիտէին երկրորդ յարկէն ընդմէջ փարելով, որոնք չէր կրնային օգնութեան հասնիլ։ Այնէն ալ տղեկը եւ մայրը, ո՛չ բոց մը կ'արտասանէին եւ ալ ալ չէր մտած մը ձեռքերէն։ Կինը կ'որոնէր ազատելու։ Սրտաճմլիկ յուզումը էր գոյութեան ծծեսինի նուազ էր, զոր՝ ողբերգական կը դառնար ջղայնցուցիչ կերպով կարելութեան։ Ի վերջոյ հասնելու էր սանդուղ, որով յա վաղ զոհուած պատուաւոր, ուշքերը յանկարծ եւ ամբողջ որ փրկուելէ կրցաւ։ Նուազ շուրջանակը իր ծոցին եւ հրշեջ երկրորդ պատասխանեց։ Բազմաթիւ երկաթուղիներ եւ բժիշկներ արագ եկան եւ մայրը, ամուլ զաւակը։ Այս միջոցին մայրը հրեշտակին կը մարմանի պատահեցաւ ամուլ մտերիմ երբ կրցաւ, որ նա հրդեհը զսպուած էր հրշէջներուն կողմէ։

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՍՆՏՈՒԿ

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆՔ-ՖԵՐԱՅՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Դրամագլուխ 130 միլիոն ֆրանք, ամբողջովին վճարուած։
Պահեստի գումար 36 միլիոն ֆրանքի չափ։

ԴԻԼԻՍՈՒՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Վճարումները ամենակարճ քովիին եւ, Ցրտուն քրանցին կամ վճարուած կ'ըլլայ։

Վինըր Պանք-Ֆերայն տրոյ հարիւրին 3½ տոկոս կը վճարէ 1000 ոսկիէն վար գումարներու համար, իսկ անկէ աւելի գումարներու համար՝ հարիւրին 3։ Սոսկական ծրարով տուելու տոկոսն բնականապէս ծախսագործ լուծումներու մինչեւ 15 օր առաջ իմաց տալ պէտք է։

100 ոսկիէն վար գումարները գրոհեն առանց ծանուցում ստանայ։

100 ոսկիէն վեր գումարները կրնան առանց ծանուցման, քրոնոմարդով եւ հետեւեալ պայմաններով մը ընդունիլ, հետեւեալ ժամանակ.

3	օր	100–150	ոսկի գումարի համար	
6	»	151–200	»	»
10	»	201–500	»	»
15	»	501–1000	»	»
30	»	1001 և ոսկիէ վեր		

Վինըր Պանք-Ֆերայն իրեն կը վերադարձնէ պարտքերը, որոնց ստացագրերուն համաձայն գործողութիւն, թողնելով տանը վճարելով անդորրագիրի պայմանական գումարները։

Վինըր Պանք-Ֆերայն խնայողական գումարները պարտաւորեալներուն առնելով ալ կը յանձնէ տոկոսներով, որոնք, բայց այդ պարագային, նշանակուած խնայողական (վերին կամ վարի) միջոց իրավունք ունի գրաւ քրատրել։

Խնայողական Սնտուկին գաս. Վինըր Պանք-Ֆերայն կը գրաւի նաեւ ընդհանրապէս տոկոս գործառնութիւններով։

Ներքին Լուրեր

ՍԵԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը կէսօրին նոյն մզկիթը գնաց փառաւոր հանդէսով եւ արարողութենէ ետք կառքով վերադարձաւ։ Պալատ դարձաւ, Հիւրանոցին մէջ ընդունեց Նեյէն ու Ալի բարձր կայսր. մեծ ամենայն։

ՄԵՔՔԷԻ ջուրի ճամբաներուն նորոգութեան նպաստամատոյց յանձնաժողովը երկու հազար ոսկի նպաստ մը զրկեց կայսր Սուլթանը, որուն կեդրոնին մէջ յանձնաժողով մը կազմուեցաւ՝ նպաստ հաւաքելու համար։ Կուսակալութիւնը նաեւ ծանոյց նախնիքին ամէն կողմերը, որ նոյն նպաստին յանձնաժողով մը կազմուելով հանգանակութեան ձեռնարկէր։

— Թիֆլիսական կառավարիչը նոյն նպաստին ցուցակներ աւելի ղրկած է։

ՄԱՀ ՄԻՆԱՍԵԱՆ ՖԻՐԻԶ ՊԷՅԻ. — Բ. Դրան թարգմանիչ Մինասեան Ֆիրիզ պէյ, ուղին գիշեր, որոշ հիւանդութենէ մեռաւ Բէշիկթաշի ամառանոցին մէջ, Կայսերական մը հրամայեց յուղարկաւորութեան ծախքը կրել։ Հանգուցեալ Արեւելեան լեզուները եւ մարմինը ամփոփել թէ Սուլթանը Մէճիտի մզկիթին դար-ակին մէջ։ Թաղարարարութիւնը աւելի հանդիսաւոր կերպով կատարուեցաւ մարմինը ամփոփուեցաւ նոյն տեղը։ Մինասեան Ֆիրիզ պէյ Պոլսոյ մասին աւելի նաեւ առաջին կարգի Օսմանիէ եւ Մէճիտիէ շքանշաններ, Իթթիհատ ունէր եւ արդիւնք եւ Անգլիական պատերազմի շքանշաններ։

ՇԻՐՔԵԹԻ ՆԱՒԵՐԻՆ. — Ձեռնարկողը, կառավարութեան կառավարել. Կառուցուց թէ Շիրքէթի նաւերէն ընդհանուր յանձնառութիւն մը հաստատէ Կ. Պոլսոյ եւ Մարմարայի ծովեզերեայ աւաններուն միջեւ, վասն զի այդ կերպով թէ այդ ծովեզերեայ վիճակը աւելի եւս պիտի բարգաւաճի եւ թէ Շիրքէթին համար ալ ձեռնտու օգտակար պիտի ըլլայ։ Ասիա տարը յաջող փոխադրութեան կարգ մը ճանապարհորդութիւններ, որով Շիրքէթի յաջողութեան համար կը հաստատուին։ Նաւը պատրաստուած Շիրքէթի նաւերէն հրամայեալ ալ։ Նոր նաւերը կը Լօրքերուն մը պէտք գտնուել, որով սահ. հաղորդական բաժնետէրները ու դարձեալ աւելի նաւ զաւակ ալ կատարելով։ Տարածին համար, ուստի նաւ տարածին գումարը գտնուած ալ ետ։ Ընդհանուր Տարեկանի Շիրքէթին ճանապարհորդութեանց Մարմարայի նաւահանգիստներուն համար։ Նաեւ նախկին մը ապահովելու գործողութեան պէտք կարգ մը ի բուն-ձեռնարկութիւնը կանոնաւորութեամբ կատարելու եւ թէ հասոյթները աւելցնելու համար։ Առաջադրութիւնը աւելի եւս ընդարձակելու համար, հարկ եղած ութիւնները պիտի ընծայուին Շիրքէթի Խայրիէին։ Ձեռնարկը պաշտօնական մասին երկուք եւ այդ մասին հարկ եղած զեկուցումները ըրաւ, մոտեր այն կէտ է։

ՀԱՆԴԻՐ ՄԵՆԱՇՆՈՐՀ. — Պետական խորհրդին եւ Եւրոպական Պաշտօնեաներէն արդարութեամբ որ վարժարանուած է կայս. Իրանեան, օսմ. նաւատորմի Լէոն Բէյթէյի Ց. եւ Ֆրանսական հիւպատոս Պ. Իքեան Մարտենի յարգեց. շնորհաբերելու։ Առանձին մէջ Ռէստիւր բաւականին Գոլոստիւմ ծաւիքին մէջ կրկին հանդէսը երկրորդ հարկէց։

ՎԱՐԴԻ ՏՈՒՆՆԵՐԸ. — Այս տարի Պաղատայէն, Այայանէն, Լիւքիւլէն, Գոնիայէն, Եզնիքէն, Իզմիտէն եւ ուրիշ շատ մը տեղէ վարդի տարին ալ եկած են մշակութեան համար։ Ո դայուն աւելի նոյն պակասութիւնը նոյն իսկ Եւրոպական հարկեր ծախուեցին եղած են։ Ուստի ձեռնհաս պաշտօնատարներէն հրահանգ խնդրուեցաւ որ վարդատառ Նիշերու յատկացուած գումարը ընդունուելով գիւղերը տանը հոն պարտք աւելցուցին եւ ու տարին ալ տոմսերը գրելու մասին արդիւնութիւն տրուի։ Ձեռնհաս պաշտօնէութենէ խիստ արտահանմամբ պատուիրուեցաւ։ Կարգ մը պաշտօնեաներ գրուած յանձնելու եւ վարդի առողջութեան ու մանուկներին դէպքեր ուղղուած տեղերը։

ԱԹԷՆՔԻ օսմ. դեսպանատան առաջին քարտուղար Սամիքեանէն պէյ, որ արձակուրդով Կ. Պոլիս կը գտնուէր, Աթէնք վերադարձաւ։ Դեսպան Ռ. Ֆաթ պէյ, երբ արձակուրդով Եւրոպայի քանի մը ամիսներ անցընէ, Սամիքեանէն պէյ գործակատարի պաշտօնը պիտի վարէ անոր բացակայութեան միջոցին։

ԵԱՆԱՑԻ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ. — Մէկ քանի Ամերիկացիներ Կ. Պոլսոյ զբօսանաւ տուին Եանըքէ, երկրագործական նոր մեքենաներու եւ գործիքներու ընտրութեան եւ նորոգութեան սորվելու համար, Սամիքի վարժարանին յիշեալ աշակերտ եւ վճռած է։ Ձեռնհաս պաշտօնէութեան ծախսը նահանգները որ այդ չեր կենսագործելու, նախնիքնոց Սամիքի վարժարաններուն մէջ ներկայ եւ գործնական աշակերտ կոչուին՝ յարմար թէ նաեւ եւ համ օրինակներ։

ԹԷՔԻՐՏԱՂԻՆ կը գրեն թէ մէկ երկու շաբթէ ի վեր, Ռոտոսթոյի շրջանին մէջ ոսկերչական մեծ զգեստաւորութիւն մը կը տեղի։ Կայս. Իշխան մը երկար հանգստեան խնդրով։ Եգիպտական մասին հետեւեալ վարչութիւնները յաջողեցնելու պէտք մը ըլլալ։ Հաւանական կը նորոգուի մասամբ անոր հոգեւոր ընտանիք մը։ Կ'ըսուի նաեւ թէ երկաթուղի փոքր գիծ մը պիտի

հաստատուի Թէքիրտաղի եւ Մալղարայի միջեւ։

ԴՐԱՄԱՏՆԵՐՈՒ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ. — Օսմ. Պանքան, որ օսմ. ոսկիներու պատրաստութեան համար հարիւրին երեք վարձք մը կ'առնէ Փրեքիոներէն, ամսաթիւրին այդ վարձքը հարիւրին 1½ի իջեցնէ, որով օտար ոսկիներուն օսմ. ոսկի վերածումը պիտի շատնայ եւ օգտակար արդիւնքներ պիտի ունենայ։ Փ. եւ Ա. նոյն Տարեկան, որոնց կարծիքը հարցուած էր, [illegible] պատասխանած է. — Օսմ. Պանքան եւ անգլիական Պանքան մեծ առատութեամբ կը գտնեն օսմ. դրամի մը բացակայութեան, որոնք օտար դրամներէն աւելի հատ ոսկիի համար հարիւրին ստանալով, փոխ հանած։ 51էն 5000՝ հարիւրին երեսուն եւ 50 հազար՝ վար ալ հարիւրին քսանուհինգ։ Հարկէր հազարին աւելի քանակութեանց համար, դրամ առաջնոյն, հարիւրին առաջին կարգին փոքր տոկոսով, անկէ վար եւ տասն քանակութիւններու վրայ կրկին է, բայց է ըլլալ մը ըլլայ։ Նախնական յաջողութեան շնորհիւ կրնայ ինդիրը անցնելով Բ. Դրան։

ՃԻՏՏԷՒԻ մէջ յուլիս 12ին ժամանակէ զինք ալ մահ չէ պատահած։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅԷՆ կը հեռագրեն թէ յուլիս 13ին նոյն քաղաքին եւ Սամալուտի մէջ ժանտախտէ մէյմէկ դէպք պատահած են, Ցեւլիս 12էն Սուէզի մէջ մէկ դէպք պատահած է։

ՍԵՐԻԶԷՆ կը գրեն թէ Վալիին մէջ եւ յաւիտեան ալ կ'ըսուի եւս անծանօթներէն թէեւ ենթադրուած էր թէ հունձքերը պիտի վնասուին, ուրիշ օգնէր բաւական եւ առաջին ալ են, արդիւնքն պատահեցաւ եւ ապա ըստ հաւանականութեան երկրագործներուն, Հունձքերը առաջնով տարեկան է աւելի տասն են, մասնաւոր եկամուտներ որ անցեալ տարուան հետ բաղդատելով հարիւրին երեսուն աւելի է։

ՄԻՍԻ ՎԱՃԱՌՈՒՄԸ. — Նէյէ ձմեռի «Ալլէգրօն» մէջ երէկ ալ յատուկ վաճառուեցաւ որոշեալ միսին վաճառման սա գիները։ — Ոչխարինը՝ 6.26, ատոցինը՝ 5.20, Մարքան՝ 5.20 եւ զարուկ՝ 5։

ԽԱՂՈՂԻ ԲԵՐՔԸ. — Իզմիրէ լուսաբանեն կ'ըսեն թէ այս տարուան անձրեւներէն այգիներուն վրայ վնասը չափաւորած է. Անգլիական արտասահմանեան վերահսկողութեան այգիներէն տասնեակ անցած ամբողջական բերքը մասամբ պիտի ըլլայ եւ այդ ճիւղը։ Բերքը 40,000 թոնի դիրք կ'ենթադրուի։ Եթէ եղանակը բերքը ալ հաղաւոր, ամբողջ քանակութիւնը 700,000 էն գինւոց պիտի ըլլայ։

ԹԱՏՐՈՆՆԵՐԸ. — Թատերական խաղերը սրտաճմլիկ չեն աւարտելի նոր կանոնադրութեան առաջ կարգադրութեան սահմանուն մէջ։ Մուհցերոն Լ.Թ.Ի Օսման եւ խաղաց երէկ Ալթայի Իւնքիր տեղերու Գռաղղարնի մէջ։ Թէհրան, Հաճան եւ Հալէպ Լ.Թ.Ներու խաղերեն ալ տարբեր հերկալայշուներ պիտի ըլլան։

ՍԹԱՄ ՓԱՇԱՅԻ երդենէն հիւանդանոց տարուած նորադրին անդրկովկասեան խոլերի, պայման տանը վարած էր դէպքը։ Դեպ Ներկայի։ Կարգադրութեամբ հարկեր անցուցած ուղիղ պաշտօնակալներուն կ'ըսուի թէ երկիր տալ կան է Աստուածմատ պատերազմին աղէկ ջանալով հանքերուն։ Այդ տարը ետ աստ գիր, յոյս չէ գոյ բարկ ձեռքին էր, որով աչք ծանօթութիւն օգտութեան չունեւր, դիտոր սատանայ։

ՆՈՒԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾ. — Աչքիւորդերդ կը գրեն յուլիս 5 Թաւրիզի մէջ թէ բանուորներ Ամերիկայի պարտէզ անցնելով մեծ եկեղեցին գործ կը մտնէր եւ անտարակոյս թէ Բաղդաւ եւ հուագ եղած է։ Զինուորներուն հրեշ տղիները կռուեր տարուներ են, իսկ վե աչքը ենթակայ վ ա. Ատեղ ենք կը նոյն տղիներուն վրայ բանուորներ ամբողջ, փրկեն նա մինչեւ բարի մը ըլլալ մը Հէ, իսկ երկու կը դարրեց. Ո հայ թէ տանէ Աղբեր դիաքն եւ նուագ գիր դիւցի հին։ Ի հետեւեալ հրեշտակաց ենթ գիտես ըսին է. Ավոլ վրայ ալ կ'եա ուրիշ կը իյնան։

ԴԻՏԱՒՈՐՏՈՒԱԼԻ ՄԸ ՉԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ. — Ոստիկանութիւնը, որը աչքը դրուած մոր մ ալ դէպքեր եւ Իւսկիւտար մէկ տուն. Նոյնը անը մոր մ Պոլսոյ Սէյինի անդամ տառապութիւնով. Կալուած դրամով ժողովի եւ ազա բանուորն փոխերն էր, Մա Ահմետ Պարոն ջտծ. անկէ Կ. Պոլիս հեռն եւ Տ. Պոլիս հեռն կը հա. Մարբուլէի մէջ օքե կը բերես։ Սեքի կ'եր կարգ. Այդ պաշտօնեան եռ բաւ. թերթէ բեր երեք ջաւարան։

ՎԱՅՐԱԳ ՓԵՍԱՆ — Միխայէլի մէջ [illegible]

ԲԱԱԿԱՀԱՍՏՆԵՐ. — [illegible]

—[illegible]

ԱՐՇԱՒՈՒՑՔԵՐԸ [illegible]

ԱՅՍ ԱՌՏՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ.—Այս առտուան [illegible] 120 [illegible] 100 եւ [illegible] 50։

Եկեղեցական Քրոնիկ

Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան [illegible]

[illegible]

ԳԱՏԸԳԻՒՂԻ ԱՐԱՄԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԷՍԸ

Երէկ առտու Գատըգիւղի Արամեան [illegible]

[illegible]

Այսօրուան Հեռագիրներ

ՓԱՐԻԶ 27 յուլիս.— [illegible]

—[illegible]

ՀՌՈՄ.— [illegible]

ՊԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ.— [illegible]

—[illegible]

—[illegible]

ՓԱՐԻԶ — [illegible]

ԼՈՆՏՈՆ.— [illegible]

—[illegible]

—[illegible]

[illegible]

ՀՌՈՄ.— [illegible]

—[illegible]

ՊԵՐԼԻՆ —[illegible]

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 14 Յուլիս

Օսմ. Քօնսոլիտէ Միաց.	Օ. Ո.	104	06½
Ամենէն բարձր գին	»	104	11
Ամենէն վար գին	»	103	39½
Ռումէլիի Երկաթուղի գոց	ֆր.	145	75
Ամենէն բարձր գին	»	146	—
Ամենէն վար գին	»	145	62

ԲԱՑՈՒՄ 15 Յուլիս

Օսմ. Քօնսոլիտէ Միաց'	Օ Ո	104	04
Ռումէլիի Երկաթուղի	ֆր.	146	75
Շիրքէթի Խայրիէ		37	50
Քարասու		41	—
Ռեժի		19	10
Օսմ. Պանքա		—	—
Ցանտական Պանքա		430	—
Տէրքօս		296	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	40
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		9	10
» ժուիսանս		4	12
» պարտաթուղթ Բ. կ.		488	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		460	—
Թրունուէլ		50	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն Ա		322	—
» « » Բ		267	—
Լավրիոն		59	50
Անատ. երկթ. բաժնեթուղթ		18	22
» » պարտաթղթ.		522	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	ղրշ.	—	—
» » » չէք	»	109	20
Բարիզ » »	ֆր.	22	97½
» » » չէք	»	—	—
Պերլին անոպաս չէք	մարք	18	71
Վիէննա չէք	ֆիոր.	21	96

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	ղրշ.	87	09
Անգլիական ոսկի	»	109	29
Բոլ Էմբէրիալ	»	90	30
Քրիմիյ	»	50	—
Մէճիտիէ արծաթ	»	107	20
Մէթալիք	»	102	—
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	70

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 27 Յուլիս

Անգլիական Քօնսոլիտէ		87	68
Միացեալ Օսմ. պարտք	բաց.	95	12
	գոց.	95	12
Օսմանեան Պանքա		15	75
Ռուսական 1888-1889		72	25
Հելլենական 5 %		52	25
» Մօնօփոլ		53	25
Պուլկարական 1892	Բ. կ.	100	50
Եժիբթեան ինիֆիէ		104	50
Ճափոնական %		90	25
Թրանսվալ		1	93
Ջէրթըրա		1	50
Փոխանակագիր		25	35

ՓԱՐԻԶ, 27 Յուլիս

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		96	95
Միաց. Օս. պարտաթ.	բաց. ղլ.	96	20
	գոց. »	96	22
Օսմ. Կայս. Պանքա	ֆր.	646	—
Օսմանիէ	»	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	146	75
Օսմ. մաքսատուն	»	486	—
Օսմ. Ռէժի	»	441	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 %	»	510	—
Քրէտի Լիոնէ	»	1156	—
Իտալական Ռանթ	»	102	27
Սպանիական արտաքին » «	»	95	60
Աւստրիական » »	»	100	—
Թրանսվալ	»	52	25
Ռուսական 4 % 1901	»	74	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	150
Գոլտ Ֆաբրայաքըն	»	6 5	—

ՎԻԷՆՆԱ, 27 Յուլիս

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆր.	240	30
Ռումէլի երկաթուղի	»	163	—
Օսմ. Ռէժի	»	407	—

ՊԵՐԼԻՆ, 27 Յուլիս

Միացեալ պարտաթուղթ	ֆր.	95	70
Ռումէլի երկաթուղի	»	145	75
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	102	90
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	290

ՊՐՒՒՍԷԼ. 27 Յուլիս

Օսմ. միացեալ պարտք		95	75
Ռումէլի երկաթուղի		147	50

ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ՊՈՒՐՏՈՒԶԱՆ

[illegible]

[illegible] 16 [illegible] 1½ [illegible]

1—14

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

11,000,000 օսմ. ոսկի կամ

250,000,000 Ֆրանք դրամագլխով

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Ղալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Պոլիս, Եէնի Ճամի
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ՝ Բերա, Շիտակ Ճամբան Թ. 347

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Ատալիա, Ատանա, Այտըն, Աֆիոն-Գարահիսար, Հալէպ, Աղեքսանդրիա, Էտիրնէ, Էնկիւրի, Պաղտատ, Պասրա, Պէյրութ, Պրուսա, Գասթեմունի, Քավալա, Տէտէ Աղաճ, Էսկիշէհիր, Երուսաղէմ, Դամասկոս, Գոնիա, Լառնագա, Լիմասոլ, Գահիրէ, Մերսին, Միթիլէ, Մանսուրա, Նիկոսիա, Ռոտոսթօ, Բորդ-Սայիտ, Սելանիկ, Սամսոն, Սըվազ, Իզմիր, Տրապիզ[illegible]

—

[illegible] Սուրիական Տրիպոլիս եւ Սկիւպ։

Որոշուած պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուի (գօնթ-գուրան) փոխառութիւն կ'ընէ, արժեթուղթեր կամ փոխանակագիրներ (պոլիցա) պահեստ առնելով։

Փոխանակագիրներ կը զեղչէ։ Թուրքիոյ եւ օտար երկիրներու գլխաւոր քաղաքներուն վրայ փոխանակագիրներ, չէքեր, վարկագիրներ եւ հեռագրական օրդրներ կու տայ։

Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ, արժեթուղթեր եւ արժեքաւոր առարկաներ կ'ընդունի եւ կը պահէ։

Թուրքիոյ եւ արտասահմանի մէջ կտրօններ եւ փոխանակագիրներ կը գանձէ, [illegible] կը գործադրէ, [illegible] կը փոխէ, կ'առնէ եւ կը ծախէ։

Օսմ. Կայս. Պանքան [illegible]

[illegible]

Օսմ. Կայս. Պանքան [illegible]

[illegible] 20 [illegible]

[illegible] առանց միջնորդչէքի, ինչպէս 4 % Օսմ. [illegible] 1901-1905ի 4 % Օսմ. [illegible] 6 % [illegible]

Օսմ. Կայս. Պանքան [illegible]

Օսմ. Կայս. Պանքան [illegible] 23 -50

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ռումէլիի երկաթուղիներու պարտաթուղթերը

Ազդ.—Ռումէլիի երկաթուղիներու [illegible] 1906 1911 [illegible] 10ին [illegible] Օսմ. Հանր. Պարտքի [illegible] եւ Օսմ. Կայս. Պանքայի [illegible]։

Կ. Պոլիս 7/20 յուլիս 1906   3-5

ԱՍՈՒԵՂԻՆԵՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՃԱՆՈԹՋ ԵՂԲԱՐՔ

ՍԵՆ ՋԻՆԼԶՈՎ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

[illegible] 25 [illegible]

34 – 40

ՍԱԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ՉԿԱՅ

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՐՍ․ ՊԱՏՐԱՍՏԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ․ պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը յարգ 490է աւելի պատուոյ վկայական եւ շքադրամ առած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններու մէջ։

Պէրա) 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց Թիւ 343 եւ 343 կրկին։
) 2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա) 1. Սինկէր խան Թիւնէլի առջեւ։
) 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս) 1. Սուլթան Համամ Թիւ 2։
) 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց Թիւ 13։
Սկիւտար) Զաքրը պոյը, Թիւ 120։

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր․ վարչատունը կը գտնուի Պէրա, Մեծ փողոց, Թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տէւզ օղլուի տունը։ 16 14—50

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1906 Մայիս 15էն (Հ. Տ.) սկսեալ ցնոր տնօրէնութիւն։ 37

Վաբուրէն կամուրջ

9 30 Արն՚վ. չնկք. պէյլպ. գուզ. պէշքթ.
9 30 ՍԹՆ. միրկ. ր. հիս. պէպ. արնվ. գրչ. օրթ. պշքթ.
9 30 Ր.ա.գավագ ԽէՆմհլ. մսպ. պէքտ. Թարպ. ենք. միրկ։
9 30 Պէյք. բաշ. չպք. գանլ. ա հիսար. գնտ. պէշկթ.
10 40 Միրկ ր.ա.հիսար Գնտ Պէպ արնվ գրչ օրթ պէշկթ։
11 վնք Չէնկ պէլ գուզ պէշկթ։
11 պէյք. բաշ. չուպ. գանլ. ա. հիս. գանտ. պշքթ.
10 45 ԽՆմ. մէսպ. պէյքտ. բիրէճ. Թարպ. ենք. սԹՆ. միրկ. Պէշկ.
11 35 Միրկ. ր.հիս. պէպէք արնվ։
11 45 Չէնկ. պէյլպ. գուզկ.
11 50 գրչ. օրթ պէշքթ.
11 20 Ր.ա.գավար ԽէՆմ մզրպ պէյքտ Թար ենք միրկ պէշկթ։
2 30 վնք չէնկ պէյլ գուզկ պէշկ։
11 45 Պէյքոզ բաշ սԹՆ ր.ա.հ.ս գնտ պէպ անվ Գրչ օրթ պշքթ։
12 45 Միրկ Ր.հիս պէպ։
1 Արնվ գրչ. օրթ. պշկթ.
11 50 ԽՆմ Մէս պյքտ ր.ճ Թար պյք բաշ չպք գանլ ա.հսար գնտ պէշ։
1 15 ա.հիս. գնտ. վնք.չնկ պէյլ. գուզք. պշկ. Գապ։
1 ենք սԹՆ Գանլ միրկ ր.հիս պէպ անվ գրչ օր պէշիքթ.
12 15 ԽէՆմ. մէսպ. պյքտ. Թար. ԽէՆք.
1 ԽՆմ մէս պէյքտ Թար ենք միրկ Պէշկ։
2 Միրկ ր. հիսար պէպ արն
2 20 Գրչ. Օրթ գուզ։
2 15 Վնք. Չէնկք. պէյլ. պէշկթ.
1 3. Թրպ Պէյքոզ Բաշ Չպք գնլ ա.Հիսար գնտ պէշիկ.
2 40 Ա.հիսար գանտ վնք չէնկ Պէյլ գզկ պշկ։
1 Ր.ա.գվգ, ԽՆմ. մէսր. պյքտ. Թար. ենք. սԹՆ. միրկ. պէշկ։
2 45 Միրկ ր. հիս պէպ անվ գրչ օրթ պշկթ։
3 30 Վնք չնկ պէյլ պշկ։
3 Պէյզգ. բաշ. չուպլ. գանլ. ա. հիսար. գնտ. պէշկ.

4 Ա.հիս գնտ վնք չնկ պէյլ պշկթ
3 ԽէՆմ. մէսր. պյքտ. Թրպ.ենք. սԹՆ. միրկ. պէշկթ։
3 45 Միրկ. Ր.հիս. պէպ. արն՚վ.գ.չ. օրթ.պէշկ.
4 4 Պէպ ար վ գրչ օրթ պշկ
4 30 ԽՆմ. մզր. պյքտ. Թրպ. ենք. միրկ. ր.հիս. պէպ. պշկ։
5 35 Ա.հիս. գնտ. Պէպ. արնվ. գրչ. օրթ. պշկ։
4 45 Պէյք. բաշպ. չուպք. գնլ. ա. հիս. գանտ. պէլպ։
5 30 Վանիք. չէնկ. օրթ. գուզք. պշկթ.
5 45 Թրպ. Պէյք. բշպ. չպք. գանլ. ա. հիսար գնտ. պէպք։
6 15 ԽՆմ. մէզր.պյքտ. Թրպ. ենք. սԹՆ. միրկ. ր. հիսար պէպ. արնվ. գուրչ. օրթ. պշկթ.
7 15 Պէպ. արն. վնք. Չնկլ. պէյլ. օրթ. գզկ. պէշկ. գապ.
8 15 Ա.Ր. հիսար. գանտ. պէպ. ատնվ. գուրչ. չէնկ. պէյլպ. օրթ. գուզ պէշկ. սկս։
8 15 ԽէՆիմ. մէսրպ. պէօյքտ. Թարպ. սէնիք. սԹէՆ. միրկ. ր. հիսար. պէպ. արնավտք. գրչ. օրթ. պէշիկթաշ։
8 5 Պէյզ. բաշ. և ք. գանլ. միրկ. ր. ա. հիսք. գնտ. պէպէք վնք. գրչ. պէշկ։
7 50 Ր. ա. գավ. մէսր. պէօյք. Թրպ. պյզ. բաշապ. չուպլ. գանլ. ա. հիսար. գանտ. վանիք. չէնկ. պէյլպ. գուզ. պէշիկթաշ։
10 21 Ար ավտք գրչ։
9 55 ՍԹՆ. միրկ. պէշկթ։
10 ԽէՆիմ. մէօր. պէօյք. Թարպ. ԽէՆիք ՍԹ. Մրկ. ր.հիսք պէպ. արվտ. Օրթ. պշկ։
11 Միրկ ր.ա.հիս գնտ պէպ արնվ Օրթ գզկ։
10 30 Պէյքոզ բաշ չպք գանլ ա. հիս գնտ չնկ պէշիկթաշ։
10 51 Արն վնք գրչ չէնկ պէյլպ Օրթ գզկ պշկ։
11 40 Վնք. Չէնկ. պէյլ.
11 50 Թար պէյքոզ բաշ չուպ գնլ։
12 3 Միրկ. Ր.Ա.հիս. գնտ.
10 50 Ր.ա.գավ ԽՆմ. մէսր պյքտ Թրպ ենք միրկ պէպ արնվ պէշկ։
12 55 Պէշկ. Իսկ.

Կամուրջէն Վաբուր

10 25 Պշկ պէյլ չէնկ վնք։
10 15 Պէպէք գնտ. ա.ր.հիս.
10 45 Ր.հիս միրկ։
10 50 Պէշկ. գզկ օրթ պէյլ գրչ։
11 15 Պէշկթ. օրթ գրչ արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սԹՆ. ենք. Թրպ պէօյ. մէս. ԽէՆմ. ր.ա.գավ։
11 5 Գապ գուզ Օրթ պէյլ չէնկ արնվ Պէպ գնտ ա.ր.հս միրկ։
11 5 Պէշկթ. սկս պէյլ չէնկ։
11 50 Պէյլ չէնկ վնք
12 Պէշկ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. գանտ.ա.հիսար գանլ. չուպ. բաշ. պէյզ. Թար։
12 25 Պէշկ. օրթ. պէպ. գանտ. ա.հիս.
12 30 Գրչ. արնվ.
12 45 Պէշկթ. գզկ օրթ Պէյլ պէպ գանտ. ր.հիս միրկ.
1 Գապթ. պշկթ. օրթ. գրչ անվ պէպ ր.հիս միրկ սԹՆ ենք Թար Պէյքտ մէս ԽՆմ
1 30 Պէշկթ. սկիւտ.
1 30 Սկիւտար գուզկ. պէյլ չէնկ վնք գնտ ա. հիս գանլ չու բաշ պէյքոզ
1 45 Գպթ Պշկթ. օրթ. անվ պէպ ր.հիս միրկ։
2 Գանտ ա.հս։
2 30 Պէշկ. օրթ. գրչ արնվ.պէպ. ր.հիս. միրկ. սԹՆ ենք Թ.ր պէօյիւք. մէս. ԽՆմ.
2 35 Գուզկ. Օրթ. ր.հս միրկ,
3 Պէյլէր չնկ վնք։
3 15 Պշկթ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. գանտ. ա. հիս. գանլ. չպուզ. բշպ. պէյքոզ.
3 30 Գապթ. Պէշկթ. գուզկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. արնվ. վնք. գանտ. ա. ր. հիս. միրկ. գանլ. սԹՆ. ենք. բշպ. պէյքոզ Թար։
4 05 Պէշկթ. օրթ գուչչ արնվ պէպ ր.հ.ս միրկ սԹՆ ենք Թար պէյք մէս ԽՆմ։
3 50 Արն. պէպէք
4 30 Պշկ. գ.կ օրթ գրչ վնք։
5 Պէշկ. գուզկ պէյլ չէնկ վնք գանտ ա. հիս. գանլ չպք բաշ պ յք Թար պէյքտ մէս ԽՆմ
4 55 Պէպ գանտ ա.հիս
5 Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սԹՆ. ԽէՆք. Թր. պէօյք. մէս. ԽՆմ. ր. ա. գավագ

7 5 Պէպ. գանտ. ա.հիսր. միրկ. գնլ.չ պք.ենք բաշ. Պէյքոզ։
6 15 Գապթ պշկ գզկ պէյլ չնկ արն վնք պէպ։
6 45 Պէշիք. գուզկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. արնավ. Պէպ. գանտ. ա. ր.հիսար
7 45 Պշկթ. օրթ. գրչ. արն. պէպ. ր.հիս. միրկ. սԹՆ. ԽէՆք. Թրպ. պէօյք. մէս. ԽՆմ.
8 45 Պշկ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանիք. գանտ. ա. հիսար. գանլ. չու. բաշ. պէյքոզ.
8 50 Պէշիկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ր.հիս.միկ. սԹՆ.
9 15 Պշկ. Միրկ ենք Թար պէօյ մէս ԽէՆմ ր.ա. գավագ
9 20 Պէշիք Օրթ գրչ արն պէպ գանտ ր. հիս. միրկ սԹՆ։
9 50 Օրթ գու ա վա։
10 5 ենք Թար Պէյքտ մէս ԽՆմ։
9 40 Պէշկթ. Գզկ. պէյլ. չնկ. վնք. գնտ ա.հս։
10 25 Պէշքթ. գանտ. ա. հիս. գանլ. չու. բաշ. պէյք. բճքն. մսպ. ր.ա.գավ։
10 15 Պէպ ր.հս միկ.
10 40 Պշկթ. մ.կ սԹՆ ենք Թար պէյք մէս ԽՆմ.
10 20 Օրթ. Գու անվ վնք։
10 30 Պշկ. Գուզկ. պէյլ չէնկ
10 30 Գապ Պշքթ. Սկիւտ.
11 5 Պէշկ. պէյլ չէնկ վնք
11 15 Պշկ. միկ սԹէՆ ենք Թար պէյքտ մէս ԽՆմ։
11 Պէշկ. օրթ. Գու չ. անվ. պէպ. գնտ. ա. ր.հիս. միրկ. գնլ չպք. բշպ. պյքոզ.
11 35 Պէշկթ. գանտ. ա. հս. գանլ. չու. բաշա. պէյքոզ
11 55 Պշկ. միկ. ենք. Թար պէօյք. մէս. ԽէՆմ։
11 45 Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ր.հիսար. միր. սԹՆ. ԽՆմ.
11 50 Գուզ. պէյլ. չնկ. վան. պէպ գնտ.
12 20 Օթք. արնվ. պէպ. ր. հիս. միկ. ԽՆ ։
12 30 Պշկ. գնտլ. ա.հս. գանլ. չու. բաշ. պէյքոզ
12 25 Պէշիկ. գզկ. պէյլ. չէնկ. գրչ արնվ.
12 35 Պէշիկ. ԽէՆք. Թրպ. պէօյք. մէս. ԽէՆմ.

ՈՒՐԲԱԹ ԵՒ ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Կամուրջէն Վաբուր

2 Պէշկ ենք Թար պէյքտ մէս ԽՆմ.
5 30 Պշկ. անվտ միկ ենք Թար պէյքտ մէս ԽՆմ
7 Պշկ. անվտ միկ ենք Թար պէյքտ մէս ԽՆմ

Վաբուրէն կամուրջ

9 15 ԽՆմ. մէսրպ. Պէյքտ. Թրպ. ենք. միկ պէպ. անվ. պշկթ։
10 45 ԽՆմ մէս պէյքտ Թար ենք Պէշկթ.
11 Մէս պէյքտ Թար Պէյքոզ բաշ չու գան ա. հս. գնտ. վան. չէնկ. պէյլպ, Գզկ սկտ։

ՍԿԻՒՏԱՐԻ ԳԻԾ

Սկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Սկիւտար	
9 30	Պէշ կիթաշ	5 30	
10 30	Գուզկունճուք	6 15	
11 10		6 45	Պէշիկ. Դապ.
11 50		7 30	Պէ·իկ.
12 20		8 15	Պէշիկ.
1 —		9 —	Պ շիկ.
1 30		9 30	Դապ. Սիրք.
2 —		3 35	
2 30		10 5	
3 —		10 30	
3 15	Դապ. Սիրք.	10 55	
3 30		11 —	Դապ. Սիրք.
4 —		11 20	Գուզկունճուք
4 45		12 5	
5 —	Դապ. Սիրք.	1 —	

Կամուրջէն Սկիւտար			
10 —	Պէշիկթաշ	5 50	
10 30		6 50	Պէշիկ.
11 —		7 35	Պէշիկ.
11 30		8 15	Պէշիկ.
12 10		8 30	Դապ. Պէշիկ.
12 20		9 —	
12 40	Դգկ, (1 15)	9 45	
1 20		10 10	
1 50		10 30	Սր.էն Դպ.Սկ.
2 20		10 35	
2 50		11 —	
3 20		11 35	
4 —	Գուզ. (4 20)	11 45	Սրք.էն Սկտ.
4 —	Սր.էն Դպ.Սկ.	12 10	
4 50		12 45	
5 45			

ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ.

Դրամագլուխ 24,000,000 ֆրանք
ԱՄԲՈՂՋՈՒԹԵԱՄԲ ՎՃԱՐՈՒԱԾ
ԲԱԺՆԵՏՈՒՆՏԵՐՈՎ, ԵՒ ՊԱՐՏԱՏՈՒՆՏԵՐՈՎ.

Վարչական խորհուրդը կազմուած է սոյնպէս.—Գ. Է. Տրկօ՝ պաշտօնակալ նախագահ. Գ. Ժան Բէնմազօղլու՝ նախագահ. Գ. Էթիէն Ֆրանկիսթիս՝ փոխ-նախագահ, իսկ Գ. Գ. Ժ. Գօրասի, Նոտարօբուլօ, Մաձաս. Է. Էմպրիքոս, Ա. Լամպրինուտի, Լ. Զարիֆի՝ անդամ,

Կեդրոնական տնօրէնութիւնը կը գտնուի Աթէնք. Սոֆոկլ փողոց, Թիւ 6։ Մասնաճիւղեր ունի Լոնտոն, Աղեքսանդրիա, Կ. Պոլիս, Իզմիր, Պիրէոս, Վոլօ, Սալոնիկ, Քալամաթա, Պադրաս, Քորֆու, Կրէտէ։

Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղն կը կատարէ ամէն տեսակ գործողութիւնները.— Փոխատուութիւններ՝ հաշուեբացով ու արժեթուղթերու եւ ապրանքներու փոխարէն, [illegible], փոխանակագիրներ հաւաքել, չէքեր, վարկագիրներ եւ հեռագրական հրամաններ վճարումներ Եւրոպայի, Թուրքիոյ, Եգիպտոսի եւ Ռուսիոյ վրայ, հաշուեբացներ, արժեթուղթերու պահպանութիւն, կտրօններու եւ արժեթուղթերու գանձում, [illegible] հրամաններու գործադրում [illegible] եւ [illegible] վճարումներ արժեթուղթերու, ինչպէս Օսմանեան Ազգային Պանքային, Թրքական, Քրէտի Ֆոնսիէի, Վիլ ըը Բարիի, Վիլ ըը Փարիզի, Քրէտի Ֆոնսիէ ըը Ֆրանսի արժեթուղթերուն, կանխիկ կամ մասնակի վճարումներով։

Աւանդ ընդունած դրամի տոկոսներէ

Ուզուած ատեն դրամ քաշել	3%
Վեց ամսուան համար	3½
Մէկ » »	4 —
Երկու » եւ աւելի համար	5 —

33 50 Տնօրէնութիւն

Khedivial Mail Line

(Քէտիվիալ Մէյլ Լայն)

Շոգենաւային Ընկերութ.

Շաբաթական ամենեն արագ երթեւեկը Պոլսոյ եւ Աղեքսանդրիոյ միջեւ

Իսմայիլիա շոգենաւը, նաւապետ [illegible], երեքշաբթի, 30 յուլիս 1906 (Ը. Տ.) կէսօրէն ետք ժամ 4ին, Աղեքսանդրիայէն հոս կը ժամանէ. իսկ երեքշաբթի Թիւ. 31 յուլիս 1906 (Ը. Տ.), կէսօրէն ետքը ժամ 3ին պիտի մեկնի Աղեքսանդրիա, հանդիպելով Միտիլլի, Իզմիր եւ Պիրէոս։

Տեղեկութեանց համար դիմել Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Ղալաթիա, քարափին վրայ, Մեւլէնէթելի խան, իսկ Ստամպօլ, Պոլիս, Վալիտէ Սուլթան խան։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՓԱՐՈՍԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԷԼ ԵՒ ԸՆԿ.

ՎԵՐԱԴԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Յուլիս 30ին Իմերէթի, Սեւ ծովէն։

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Յուլիս 31ին Իմերէթի, Մարսիլիա եւ Մալթա։

Ա. կարգ	Մարսիլի համար	200 ֆր.		
» »	Մալթայի	»	160	»
Բ. »	Մարսիլի	»	150	»
» »	Մալթայի	»	120	»

Տեղեկութեանց համար դիմել Գալաթիոյ Թոփհանէ քարափին վրայ։
15 26 50 Թ. [illegible]

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ճամբորդ եւ ապրանք փոխադրող շոգենաւեր

Ա. ԿԱՐԳԻ	Բ. ԿԱՐԳԻ
Սէգի	Նալղոֆրիս
Մեֆիս	Էմկլոփս
Բաֆոս	Գուզիրիս
Թէպըր	Մոկրիս
Նարգոզ	Ֆալկի
Նավարին	Ֆարոս
	Թիպը

Մեմֆիս շոգենաւը հոս հասնելով Լիվըրփուլէն ամսոյն 16ին ճամբայ պիտի ելլէ դէպ ի Սամսոն, Տրապիզոն եւ Բաթում։

Ամասիս Բաթումէն հասնելով ամսոյն 18ին կը մեկնի Լիվըրփուլ։

Քերսոն Օտեսայէն ժամանելով Լիվըրփուլ կ'երթայ ամսոյն 21ին։

Թալյօր Բաթումէն հասնելով Լիվըրփուլ կ'ուղեւորի ամսոյն 25ին։

Ռամսես Օտեսայէն հասնելով դէպ ի Լիվըրփուլ կ'ուղեւորի ամսոյն 28ին։

Մենֆիս Լիվըրփուլ կը մեկնի օգոստոս 4ին։

Ֆարոս ամսոյն 24ին Լիվըրփուլէն ճամբայ կ'ելլէ դէպ ի Կ. Պոլիս, Սամսոն, Տրապիզոն եւ Բաթում։

Առաջին կարգի ճամբորդները շատ հանգստաւէտ են, նաւուն մէջտեղը ընդարձակ սենեակներ ունին, ելեկտրական լուսաւորութեամբ եւ [illegible] համար պէտք եղած ամէն բան ունին։

Երկրորդ կարգի ճամբորդներն ալ [illegible] ճամբորդներ կ'առնեն բոլոր պէտք եղածները ունին։

ուղեգին
Կ. Պոլսէ Լիվըրփուլ Ա. կարգի գին է 15
» » Բ. » » » 11

Կը խնդրուի վաճառականներէն որ փոխադրութեանց կամ Ղալաթիոյ մաքսը հանելու համար իրենց հրամանները առնեն շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Ամերիկայի եւ Եւրոպայի նաւահանգիստները տանելու համար ապրանքներ կ'ընդունուին։

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ և Ընկ
Գործակալք
Ուիթոլ խան, Գումրուկ քարափ, Պոլիս
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ ԸՆԿ.
47—50 31 Ճէյմս Սթրիթ, Լիվըրփուլ։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ

ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ ՎՍՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

1892 Օգոս. 2/14 եւ 1310 Սեֆէր 20 թուակիր ֆերմանով

Դիմել Ընկերութեան կեդր. գրասենեակը, Ղալաթիա, Նուէլլէ խան, Հէզարէն փողոց, Թիւ 14 Քոսքերբթէկի վաճառատան դիմաց, կամ հետեւեալ հաստէներուն.

Պոլիս, մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Եէնի Ճամիի հրապարակ.
Պոլիս. Ապահովագրութեան գրասենեակ Ընկերութեան, Պահչէ Գափու, Թրամվէյի համբան, Թ. 40, մաքսատան մօտ։
Պոլիս, Մ. Մ. Ի. Սառոֆ եւ Ռուբինի, Շէյխ Իւլ Իսլամ խան, Պահչէ գափու Թիւ 10։
Պոլիս, Ապար պէյ եւ Ընկ., Վէզնէճիլէր փողոց։
Պոլիս, Գ. Ս. Այվէզօղլու, Էմին-Էօնիւ, Պահչէ Գափու. Իզմիր փողոց։
Պոլիս, Ինսան պէյ, Իզզէթ փաշա խան։
Գատըգիւղ, Բեամիլ էֆ., չարշըյի հրապարակ։
Գատըգիւղ, Մ. Ա. Անդրէա, Մոտա ճամբէսի։
Պէօյիւքտէրէ, Մ. Ա. Տէմարքի։
Պէրա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ Փողոց։
Էրէնգիւղ. Թէոլոկօս Սօտիրիատէս, նաւահանգստին մօտ։
Շիշլի, Մ. Է. Ռոսի, Պէօյիւքտէրէ համբէսի, Թիւ 137.
Ղալաթիա, Մ. Ա. Բերժանը Թիւ 12 Թիւնէլ խան։
Բէնտիկ, Բ. Սօմմարիբա։
Մեծ Կըղզի, Րէսուլ էֆ.
Մաքրիգիւղ, Մ. Ա. Անճէլիտէս, կայարանի հրապարակ։

17 Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։ 5—50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԻ

Ընդմէջ Հըլի Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Նաւերը	Թոնը	Նաւերը	Թոնը	Նաւերը	Թոնը	Նաւերը —	Թոնը	Նաւերը	Թոն.
Ալպանօ	1069	[illegible]	4311	Հիտալկօ	1581	Մարթէլլօ	2709	Սաֆօ	1116
Ալէքթօ	3307	[illegible]	987	Հինտու	3720	[illegible]	3557	Սիլվիօ	1733
Անճէլօ	1541	Ֆալկօ	2363	Հորաթիօ	2800	Մէլօ	1057	[illegible]	119
Արիօսթօ	2277	Ֆլորօ	1713	Հումպէր	595	Մոնթէպէլլօ	1735	[illegible]	1203
[illegible]	1822	[illegible]	604	[illegible]	2354	Մուրիլլօ	2419	Թասսօ	1323
[illegible]	1864	[illegible]	2464	[illegible]	5840	Նէրօ	1033	Թ. Ուիլսըն	1548
Պըֆֆալօ	4481	[illegible]	4520	Ժիւնօ	1080	[illegible]	4100	[illegible]	3327
[illegible]	1271	[illegible]	1841	Կէլսօ	1053	[illegible]	4036	[illegible]	1470
[illegible]	1357	[illegible]	954	[illegible]	2307	Օփորթօ	1535	Ուրպինօ	343
Կամէօ	1844	[illegible]	1838	[illegible]	1700	Պալէրմօ	1627	[illegible]	1314
Կոնգօ	1094	[illegible]	849	Լէօ	1052	Պօլօ	810	Վոլօ	1289
Չիքակօ	2779	[illegible]	4582	Լէօնարտօ	2372	Ռիալթօ	2329	[illegible]	139
[illegible]	1831	[illegible]	3060	Լիվորնօ	1843	Ռինալտօ	1583	[illegible]	135
Կոլորատօ	4223	[illegible]	1343	Լորէնցօ	3104	Ռօլլօ	1813	Զէնօ	1203
Դանթէ	2908	[illegible]	1614	Մալմօ	724	Ռոմէօ	1789	[illegible]	
Դագօ	895	[illegible]	1595	Մարէնկօ	3273	[illegible]	136	[illegible]	

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած են։

Ալկէգօ շոգենաւը, նաւապետ Ճիփ, մեկնի 1ին։

Բոլկենգօ շոգենաւը, նաւապետ Գրանտ, մեկնի 22ին։

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուին։

Միֆաս շոգենաւը, նաւապետ Բարր. օգոստոս 10ին։

Դիմել առ Գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔՈՒ
Թիւ 22—24, Քիւչիւք Մէյլիթ խան, Ղալաթիա 10 31—50

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐԸ

Երթեւեկեր երկու անգամ կը բանին Լիվըրփուլի եւ Ամերիկայի միջեւ

Նաւերը	Թոնը	Նաւերը	Թոնը
Իվէրնիա	13900	[illegible]	559
[illegible]	13900	[illegible]	4341
Լուկանիա	12950	[illegible]	3229
Քամփանիա	12950	[illegible]	2943
Ուլթոնիա	8845	[illegible]	1936
Ումպրիա	8128	[illegible]	1938
Էթրուրիա	8120	[illegible]	2553
[illegible]	7392	[illegible]	3181
[illegible]	7269	[illegible]	1600

Սարակոսա շոգենաւը, նաւապետ Մաքլինդի, հոս հասաւ։

Դիմել առ ՎԱԼԹԸՌ ՍԻԿԸՐ և ԸՆԿ, Մէյմանէթլի խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Գարա Մուսթաֆա փողոց
43 50

Cie RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական երթեւեկութիւններ

Յուլիս

Գշ. 11|24 Իզմիր, Պիրէոս, Աղեքսանդրիա, մէկօրէն առաջ ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Բոր-Սայիտ ու Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող շոգենաւին հետ։
Գշ. 11|24 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կերասոնտ, Տրապիզոն, Բաթում. մէկօրէն առաջ ժամը 10ին։
Դշ. 12|25 Սեվաստոպոլ ժամը 10ին։
Եշ. 13|26 Օտեսա ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Խրիմ-Կովկաս, Ազով, Օտեսա-Խերսոն, Օտեսա-Նիկոլայեւ գիծերու շոգենաւերուն հետ։
Եշ. 13|26 Պուրկազ, Վառնա, Օտեսա. իրիկուան ժամը 4ին։
Ուր. 14|27 Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թրիպոլի, Պէյրութ, Եաֆա, Բոռ-Սայիտ, Աղեքսանդրիա. իրիկուան ժամը 4ին։
Շբ. 15|28 Օտեսա. իրիկուան ժամը 4ին։
49—50

[illegible] ՉԱՐԼԶ [illegible]

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութեան կառախումբերու 1906 Մայիս 1 (Ն. Տ.) Եշեշաբթի օրէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ Թ. 44 խառն Առաւ.	ԵՐԹ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ Թ. 46 խառն Իրկ.	ԿԱՅԱՐԱՆ			ԴԱՐՁ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ Թ. 41 խառն Առաւ.	ԴԱՐՁ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ Թ. 43 խառն Իրկ.
ժ. վ.	ժ. վ.				ժ. վ.	ժ. վ.
11 —	7 58	մկն.	Քարաքէօյ Կամուրջ	ժմ.	3 52	12 23
11 20	8 18	ժմ.	Հայտար Փաշա	մկն.	3 32	12 3
11 50	8 30	մկն.		ժմ.	3 22	11 30
1 —	9 38	ժմ.	Բէնտիկ	մկն.	2 13	10 14
1 19	9 52	մկն.		ժմ.	2 —	9 52
1 41	10 17	»	Թուզլա	մկն.	1 40	9 30
2 3	10 42	»	Կէյպէ	»	1 18	9 9
2 27	11 4	»	Տիլ Իսքէլէսի	»	12 48	8 35
2 39	11 15	»	Թավշանճըլ	»	12 34	8 24
3 —	11 36	»	Հէրէքէ	»	12 23	8 12
3 21	11 56	»	Եարըմճա	»	11 56	7 43
3 35	12 9	»	Թիւթիւն Չիֆթլիկ	»	11 44	7 30
3 47	12 23	»	Տէրինճէ	»	11 33	7 19
4 2	12 37	ժմ.	Իզմիտ	մկն.	11 15	7 3
4 27	— —	մկն.		ժմ.	— —	6 38
5 1		»	Քէօսէքէօյ-Տէրպէնտ	մկն.		6 2
5 34		»	Սափանճա	»		5 32
6 1		»	Համիտիյէ	»		5 14
6 48		»	Կէյվէ	»		4 18
7 14		»	Ալի-Ֆուատ	»		3 52
7 49		»	Մէքէճէ	»		3 23
8 19		»	Լէֆքէ	»		2 49
8 57		»	Վէզիր-Խան	»		2 11
9 40		ժմ.	Պիլէճիկ	մկն		1 30
9 55		մկն.		ժմ.		1 20
11 5		»	Քարաքէօյ	մկն.		12 30
11 49		»	Գօզէյիւք	»		11 54
12 42		»	Ին Էօնիւ	»		11 17
1 9		»	Չուքուր Հիսար	»		10 44
1 44		ժմ.	Էսկի Շէհր	մկն.		10 5
Իրկն.						առաւ.

ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ ԳՈՆԻԱՅԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Խառն. Թ. 222 խառն Առաւ.	ԿԱՅԱՐԱՆ			ԴՐՁ Խառն. Թ. 221 խառն Իրկն.
ժ. վ.				ժ. վ.
10 25	մկն.	Էսկի-Շէհիր	ժմ.	1 25
11 7	»	[illegible]	մկն.	12 45
12 05	»	[illegible]	»	12 3
12 59	»	Ալթընթաշ	»	11 7
1 41	»	[illegible]	»	10 23
2 40	»	Տէօկէր	»	9 35
3 9	»	Իհսանիյէ	»	8 50
3 34	»	[illegible]	»	8 24
3 44	»	Կազլըկէօլ Համամ	»	8 14
4 31	»	Աֆիոն Գարա Հիսար	»	7 43
5 11	»	[illegible]	»	6 50
6 6	»	Չայ	»	6 3
6 51	»	Իսհագլը	»	5 10
7 15	»	[illegible]	»	4 45
7 46	»	Աք Շէհիր	»	4 23
8 18	»	[illegible]	»	3 43
9 —	»	[illegible]	»	3 5
9 38	»	Իլկըն	»	2 33
10 25		[illegible]	»	1 39
11 20	»	[illegible]	»	12 57
11 52	»	[illegible]	»	12 17
12 52	»	[illegible]	»	11 12
1 30	ժմ.	Գոնիա	մկն.	10 30
Իրկն.				առաւ.

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԿԻՒՐԻԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Խառն. Թ. 122 խառն Առաւ.	ԿԱՅԱՐԱՆ			ԴՐՁ Խառն. Թ. 121 խառն Իրկն.
ժ. վ.				ժ. վ.
12 —	մկն.	Էսկի Շէհիր	ժմ.	10 —
12 44	»	Աք Պունար	մկն.	9 18
1 24	»	[illegible]	»	8 43
2 4	»	Պէյլիք Ախըր	»	7 58
3 9	»	[illegible]	»	7 1
3 58	»	[illegible]	»	6 4
4 35	»	[illegible]	»	5 27
5 9	»	Պէյլիք Քէօփրիւ	»	5 —
6 3	»	Բոլաթլը	»	4 16
7 21	»	[illegible]	»	2 49
8 15	»	Եէնիճէ Քէօյ	»	1 47
9 —	ժմ.	Էնկիւրի	մկն.	1 —
Իրկն.				առաւ.

ԱՏԱՓԱԶԱՐԻ ՃԻՒՂԱԳԻԾ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 322 խառն Առաւ.	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 324 խառն Իրկն.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 321 խառն Առաւ.	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 323 խառն Իրկն.
ժ. վ.	ժ. վ.		ժ. վ.	ժ. վ.
1 5	11 15	մկն. Արիֆիյէ ժմ.	12 30	10 35
1 25	11 35	ժմ. Ատափազար մկն.	12 10	10 15

ՀԱՄԻՏԻՅԷ—ԱՏԱ-ՊԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառախումբ	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 426 խառն Իրկն.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 425 խառն Առաւ.	ԴԱՐՁ Կառախումբ
ժ. վ.	ժ. վ.		ժ. վ.	ժ. վ.
	6 34	մկն. [illegible] ժմ.	4 36	
	6 16	ժմ. [illegible] մկն.	4 54	

38